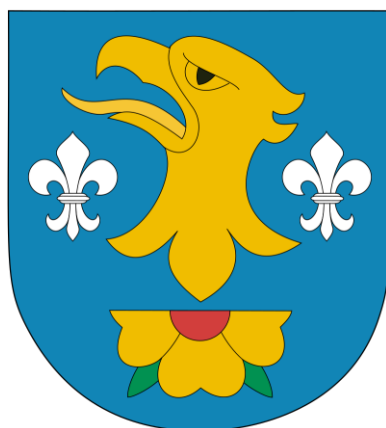

RAPORT
Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY
ŚRODOWISKA DLA POWIATU
WODZISŁAWSKIEGO
ZA LATA 2023-2024

ZLECENIODAWCA:

POWIAT WODZISŁAWSKI

ul. Bogumińska 2, 44-300 Wodzisław Śląski
tel.: 32 453 97 10, faks: 32 453 97 12
e-mail: starostwo@powiatwodzislawski.pl

ZLECENIOBIORCA:

EKO – TEAM KONSULTING

ul. Spokojna 3, 43-330 Hecznarowice
tel.: 33 486 53 53, faks: 33 486 54 54, kom. 513 100 869
mail: biuro@eko-team.com.pl

AUTORZY OPRACOWANIA:

Agnieszka Chylak

Sebastian Kulikowski

Spis treści

1. WSTĘP	5
2. CEL NADRZĘDNY I PRIORYTETY EKOLOGICZNE OKREŚLONE PROGRAMEM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU WODZISŁAWSKIEGO NA LATA 2021 – 2024 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030	6
3. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ W LATACH 2023 – 2024	9
3.1. LIKWIDACJA ŹRÓDEŁ EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DO POWIETRZA LUB ISTOTNE ZMNIEJSZENIE ICH ODDZIAŁYWANIA	9
3.2. ZAGROŻENIA HAŁASEM	37
3.3. OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM	40
3.4. ZRÓWNOWAŻONE GOSPODAROWANIE WODAMI	43
3.5. GOSPODARKA WODNO – ŚCIEKOWA	47
3.6. ZARZĄDZENIE ZASOBAMI GEOLOGICZNYMI	54
3.7. OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEB	60
3.8. GOSPODARKA ODPADAMI W KIERUNKU GOSPODARKI W OBIEGU ZAMKNIĘTYM	65
3.9. ZARZĄDZENIE ZASOBAMI DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO I KULTUROWEGO, W TYM OCHRONA I POPRAWA STANU RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ I KRAJOBRAZU	75
3.10. PRZECIWDZIAŁANIE ZAGROŻENIOM ŚRODOWISKA	79
4. OCENA STOPNIA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU WODZISŁAWSKIEGO WEDŁUG WSKAŹNIKÓW	82
5. PODSUMOWANIE	89

Spis tabel

Tabela 1 Stan realizacji ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie likwidacji źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotnego zmniejszenia ich oddziaływania na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 – 2024	9
Tabela 2 Stan realizacji ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie likwidacji źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotnego zmniejszenia ich oddziaływania na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 – 2024	13
Tabela 3 Stan realizacji ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie zagrożeń hałasem na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024	37
Tabela 4 Stan realizacji ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie zagrożeń hałasem na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024	37
Tabela 5 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024	40
Tabela 6 Stan realizacji ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024	40
Tabela 7 Stan realizacji ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie zrównoważonego gospodarowania wodami na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024	43
Tabela 8 Stan realizacji ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie zrównoważonego gospodarowania wodami na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024	44

Tabela 9 Stan realizacji ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024.....	47
Tabela 10 Stan realizacji ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie zarządzania zasobami geologicznymi na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024.....	54
Tabela 11 Stan realizacji ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie zarządzania zasobami geologicznymi na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024.....	55
Tabela 12 Stan realizacji ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie ochrony powierzchni ziemi i gleb na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024.....	60
Tabela 13 Stan realizacji ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie ochrony powierzchni ziemi i gleb na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024.....	61
Tabela 14 Stan realizacji ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie gospodarki odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024	65
Tabela 15 Stan realizacji ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie gospodarki odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024.....	69
Tabela 16 Stan realizacji ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie zarządzania zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrony i poprawy stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024.....	75
Tabela 17 Stan realizacji ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie zarządzania zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrony i poprawy stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024.....	76
Tabela 18 Stan realizacji ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom środowiska na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024.....	79
Tabela 19 Stan realizacji ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom środowiska na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024	79
Tabela 20 Wskaźniki efektywności Programu Ochrony Środowiska	82

1. Wstęp

Podstawą opracowania Raportu z realizacji Programu ochrony środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą do roku 2030 za lata 2023-2024 (zwanego dalej Raportem) jest umowa zawarta pomiędzy firmą EKO – TEAM KONSULTING, a Powiatem Wodzisławskim.

Wykonując ustawowy obowiązek wynikający z zapisów art. 17 ust.1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (t. j. Dz.U. z 2025 r., poz. 647) Starosta Wodzisławski zlecił opracowanie „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą do roku 2030”, który został uchwalony przez Radę Powiatu Wodzisławskiego w dniu 21 grudnia 2020 r., uchwałą nr XXV/257/2020.

Zgodnie z wymaganiami ustawowymi, w cyklach dwuletnich powinny być opracowywane Raporty z wykonania Programu (ocena realizacji planu operacyjnego, ocena mierników, efektywności Programu). W 2023 roku opracowano pierwszy Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego za lata 2021-2022 i przedstawiono Radzie Powiatu.

Niniejszy dokument stanowi drugi Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą do roku 2030 za lata 2023-2024, zawiera on:

- analizę realizacji przedsięwzięć planowanych w aktualizacji POŚ z 2023 i 2024 roku,
- ocenę stopnia realizacji celów ekologicznych,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizę efektywności programu w oparciu o wskaźniki w nim określone.

Przy opracowaniu niniejszego Raportu wykorzystano materiały i informacje dotyczące stanu środowiska na terenie powiatu wodzisławskiego uzyskane z następujących instytucji:

- Starostwo Powiatowe w Wodzisławiu Śląskim,
- Gminy i Miasta na terenie powiatu wodzisławskiego,
- Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego,
- Powiatowy Zarząd Dróg w Wodzisławiu Śląskim,
- Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach,
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, Oddział w Katowicach,
- Nadleśnictwo Rybnik,
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach /Delegatura w Katowicach,
- TAURON Dystrybucja S.A.
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach,
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Śląski Oddział Regionalny,
- Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Wodzisławiu Śląskim,
- PGW Wody Polskie, RZGW Gliwice,

- Polska Spółka Gazownictwa sp. z o.o.,
- Oddział KWK ROW Ruch Marcel,
- Oddział KWK ROW Ruch Rydułtowy,
- Oddział KWK ROW Ruch Jankowice,
- KWK Borynia-Zofiówka-Bzie,
- KWK Borynia-Zofiówka Jastrzębie-Zdrój,
- Polska Grupa Górnicza S.A.,
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach,
- Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Gliwicach,
- Okręgowy Urząd Górniczy w Katowicach,
- PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.,
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.,
- PGNIG TERMIKA Energetyka Przemysłowa S.A.

2. Cel nadrzędny i priorytety ekologiczne określone Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą do roku 2030

Przy zastosowaniu wielu kryteriów środowiskowych, społecznych i gospodarczych w czasie opracowywania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą do roku 2030 dokonano wyboru następujących celów w obszarach interwencji:

Obszar interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania

Cele: Znacząca poprawa jakości powietrza związana z realizacją kierunków działań naprawczych

Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami

Obszar interwencji: Ochrona przed hałasem

Cel: Poprawa i utrzymanie dobrego stanu akustycznego środowiska

Obszar interwencji: Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

Cel: Utrzymanie wartości natężenia promieniowania elektromagnetycznego na dotychczasowych, niskich poziomach

Obszar interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód

Cel: System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód

Obszar interwencji: Gospodarka wodno – ściekowa

Cel: System zrównoważonego gospodarowania wodami powierzchniowymi i podziemnymi, umożliwiający zaspokojenie uzasadnionych potrzeb wodnych regionu przy osiągnięciu i utrzymaniu co najmniej dobrego stanu wód

Obszar interwencji: Zarządzenie zasobami geologicznymi

Cel: Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami ze złóż

Przekształcenie terenów przemysłowych i zdegradowanych województwa śląskiego

Obszar interwencji: Ochrona powierzchni ziemi i gleb

Cel: Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi

Obszar interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym

Cel: Racjonalna gospodarka odpadami

Obszar interwencji: Zarządzenie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu

Cele: Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu

Wspieranie wielofunkcyjnej i trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

Obszar interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska

Cele: Przeciwdziałanie awariom instalacji przemysłowych

Minimalizacja skutków awarii dla ludzi i środowiska

Celem niniejszego Raportu jest określenie czy zaplanowane zadania na lata 2023 i 2024 zostały zrealizowane oraz czy zostały osiągnięte efekty/wskaźniki ekologiczne.

W związku z tym w dalszej części opracowania w zestawieniach tabelarycznych zobrazowano, jak przebiegała realizacja planowanych zadań w wyznaczonym czasookresie.

W Programie Ochrony Środowiska w harmonogramach realizacji zadań wyszczególnia się dwie grupy zadań:

- Zadania własne – realizowane bezpośrednio przez Powiat Wodzisławski, ich realizacja jest związana bezpośrednio z wkładem finansowym Powiatu oraz środkami pozyskanymi z zewnątrz,
- Zadania monitorowane – realizowane przez podmioty wymienione w rozdziale 1 jako udzielające informacji do Raportu o realizacji zadań.

Biorąc pod uwagę fakt, iż w Programie Ochrony Środowiska pojawiają się zadania należące do każdej z dwóch wymienionych wyżej grup, dane do opracowania niniejszego Raportu pochodzą nie tylko z Powiatu Wodzisławskiego i jego jednostek, ale także z instytucji wymienionych na listach przedsięwzięć przewidzianych do realizacji, jako jednostki odpowiedzialne za ich wykonanie.

W tym celu autorzy niniejszego Raportu wysłali pisemne prośby o udzielenie informacji do jednostek mających wpływ na realizację poszczególnych zadań, a uzyskane informacje zostały wykorzystane w Raporcie z realizacji zadań zapisanych w Programie Ochrony Środowiska w częściach dotyczących zadań monitorowanych.

3. Stopień realizacji zadań w latach 2023 – 2024

3.1. Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania

W zakresie likwidacji źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotnego zmniejszenia ich oddziaływania w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą do roku 2030”, założono realizację 21 zadań, z czego:

- 5 własnych,
- 16 monitorowanych.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań w zakresie likwidacji źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotnego zmniejszenia ich oddziaływania na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023-2024, w zakresie zadań własnych (tabela nr 1) oraz zadań monitorowanych (tabela nr 2).

Tabela 1 Stan realizacji ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie likwidacji źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotnego zmniejszenia ich oddziaływania na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 – 2024

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
1.	Wdrożenie programu ochrony powietrza wraz z weryfikacją zakładanych efektów	Zadanie realizowane na bieżąco. Sprawozdania z realizacji Programu Ochrony Powietrza dla Województwa Śląskiego jest przedkładany corocznie do 15 lutego roku następującego po roku, którego dane sprawozdanie dotyczy. W 2024 roku Starosta przeprowadził na terenie powiatu 15 rutynowych i interwencyjnych kontroli podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Nie zakończyły się one pobraniem prób z paleniska.
2.	Budowa, przebudowa i modernizacja dróg powiatowych z infrastrukturą towarzyszącą	W 2023 roku Powiatowy Zarząd Dróg w Wodzisławiu Śląskim z siedzibą w Syryni, zrealizował inwestycje o łącznej wartości 37 046 345,83 zł, w tym: 6 326 824,66 zł – dotacje z Gmin Powiatu, 14 060 000,00 zł – środki pochodzące z Polskiego Ładu, 10 112 927,02 zł – środki pozyskane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, 6 546 594,15 zł – środki własne Powiatu. W roku 2023 oddano do użytkowania 9,49 km nowych nawierzchni jezdni, poprawiono bezpieczeństwo pieszych poprzez wybudowanie 0,40 km nowych chodników, natomiast 8,57 km chodników zostało przebudowanych, a także wybudowano 225 mb ścieżki rowerowej. Na szczególną uwagę zasługują następujące zadania: • Przebudowa drogi powiatowej nr 5020S (ul. Czarnieckiego) w Wodzisławiu Śląskim. Inwestycja polegała na kompleksowej przebudowie drogi powiatowej nr 5020S na odcinku o długości

		2 097 mb od skrzyżowania z DW 933 do skrzyżowania z ul. Mszańską w Wodzisławiu Śląskim. Wartość inwestycji: 13.329.847,31 zł, • Przebudowa drogi powiatowej 5036S ul. K. Miarki w Pszowie i 3 Maja w Syryni. Inwestycja polegała na wykonaniu kompleksowej przebudowy drogi powiatowej 5036S ul. Karola Miarki w Pszowie i 3 Maja w Syryni na odcinku o dł. 4 896 mb, • Przebudowa drogi powiatowej nr 3512S (ul. Raciborska) Bełsznica – Rogów. Zakres inwestycji obejmował kompleksową przebudowę drogi powiatowej nr 3512S (ul. Raciborska) Bełsznica – Rogów na odcinku 1 963 mb od skrzyżowania z ul. Czyżowicką w Bełsznicy do skrzyżowania z ul. Sportową w Rogowie, • Przebudowa drogi powiatowej 5037S ul. 1 Maja w Gołkowicach (od ul. Strażackiej do ul. Celnej). Inwestycja polegała na kompleksowej przebudowie drogi powiatowej nr 5037S na odcinku o długości 303 mb od skrzyżowania z ul. Strażacką do skrzyżowania z ul. Celną¹.
3.	Realizacja planów kompleksowej termomodernizacji budynków użyteczności publicznej	W latach 2023-2024 realizowano częściową termomodernizację w trzech budynkach użyteczności publicznej: • wymiana źródła ciepła w budynku ośrodka zdrowia w Lubomi przy ul. Parkowej, koszt 86 276,32 zł, • wymiana źródła ciepła w budynku ośrodka zdrowia w Gorzycach przy ul. Raciborskiej koszt 126 197,00 zł, • termoizolacja dachu budynku w Syryni przy ul. Krzyżowej 135 820,00 zł.
4.	Prowadzenie kampanii edukacyjnych mających na celu wskazywanie prawidłowych postaw odnośnie ochrony powietrza, a także środków ostrożności odnośnie negatywnych skutków złej jakości powietrza	W latach 2023-2024 przeprowadzono następujące działania edukacyjne w powiatowych placówkach oświatowych: 1. Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Wodzisławiu Śląskim: • projekt Edukacyjny ERASMUS. Działania ekologiczne przeprowadzone w ramach projektu Erasmus + Generations Cycling 4 Inclusion & Climate Action, • promowanie roweru jako ekologicznego środka transportu - wycieczki rowerowe z uczniami naszej szkoły do ośrodka "Maja" na Wilchwach, • wycieczka rowerowa do Markłowic nad zbiornik Orka i do pobliskiego lasu - promowanie roweru

¹ Raport o stanie Powiatu Wodzisławskiego” za 2023 rok.

		jako ekologicznego środka transportu, prezentacja terenów zielonych powiatu. 2. I Liceum Ogólnokształcące im. 14 Pułku Powstańców Śląskich w Wodzisławiu Śląskim: • audycja, film edukacyjny oraz wystawy z okazji Międzynarodowego Dnia Ziemi, w tym przygotowanie przez uczniów oraz nauczycieli materiałów, których celem jest zwrócenie uwagi na stan środowiska, wyzwania zrównoważonego rozwoju, promocję systemowych i indywidualnych działań na rzecz ochrony klimatu oraz budowanie świadomości społecznej w tym zakresie, • audycja z okazji Dnia Czystego Powietrza – Polska, w tym przygotowanie przez uczniów z klasy geograficznej, w oparciu o sondę uliczną przeprowadzoną wśród mieszkańców powiatu wodzisławskiego, audycji zachęcającej do podejmowania codziennych inicjatyw służących polepszeniu jakości powietrza. • działanie edukacyjne w ramach realizacji projektu Erasmus+ KA122 SCH Better@t School, w tym przygotowanie oraz przeprowadzenie kampanii ekologicznej dotyczącej zrównoważonego transportu, promocja ekologicznych sposobów spędzania wolnego czasu. 3. Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Wodzisławiu Śląskim: • akcja w ramach Tygodnia Zrównoważonego Transportu „Przyjedź do szkoły rowerem i zostań „Ekobohaterem”, którego zwieńczeniem jest Dzień bez samochodu mająca na celu zachęcenie rozpowszechniania wiedzy oraz znaczenia zrównoważonego transportu dla uczniów szkoły, • przyłączenie do akcji „Dzień czystego powietrza”, • świętowanie „Dzień Ochrony Środowiska”. 4. Zespół Szkół Ekonomicznych w Wodzisławiu Śląskim: • nawiązano współpracę z Uniwersytetem Śląskim w ramach badania pod nazwą "Edukacja na rzecz klimatu i zielonej transformacji" wysłano list intencyjny, ankiety i wstępną diagnozę, • realizacja projektu „Transformersi w szkołach – edukacja na rzecz zielonej transformacji i zachowania kultury górniczej w regionie”- cykl warsztatów, wycieczek przedmiotowych, • realizacja projektu „Nowoczesna szkoła - lepsze jutro”, w tym przekazano do organu prowadzącego zapotrzebowanie na stworzenie nowoczesnej pracowni IT opartej o najnowsze rozwiązania
--	--	---

		ekologiczne i OZE, której funkcjonowanie będzie odbywać się w oparciu o materiały porecyklingowe i ekologiczne z zastosowaniem energii odnawialnej, - współpraca z Edukacyjną Siecią Antysmogową, a w ramach konkursu pozyskano miernik zanieczyszczeń powietrza dostępny dla wszystkich, pomiar dostępny stale na stronach www.esa.nask.pl. 5. Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Pszowie: - udział w projekcie Edukacyjna Sieć Antysmogowa na rzecz czystego powietrza - korzystanie z czujnika pomiaru jakości powietrza znajdującego się na budynku szkoły, ponadto poprzez udział w konkursie szkoła pozyskała dwa monitory wewnętrzne, na których wyświetlane są materiały edukacyjne na rzecz poprawy jakości powietrza. 6. Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Rydułtowach: - współpraca z Naukową i Akademicką Siecią Komputerową – Państwowym Instytutem Badawczym w projekcie Edukacyjna Sieć Antysmogowa. Celem tego projektu jest propagowanie wiedzy na temat znaczenia czystego powietrza dla zdrowia i wpływu codziennych działań na jego jakość.
5.	Realizacja inwestycji w odnawialne źródła energii na terenie powiatu wodzisławskiego	Zadanie zrealizowane w nieruchomościach zarządzanych przez Powiatowy Zakład Zarządzania Nieruchomościami oraz w ramach obsługi wspólnej: Zabudowa fotowoltaiki na budynku Powiatowego Urzędu Pracy w Wodzisławiu Śląskim, koszt 136 817,82 zł.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu wodzisławskiego, 2025

Ponadto w latach 2023 - 2024 Starosta Wodzisławski wydał 9 pozwoleń na emisję gazów i pyłów do powietrza (10 w latach 2021-2022).

Tabela 2 Stan realizacji ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie likwidacji źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotnego zmniejszenia ich oddziaływania na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 – 2024

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
1.	Wdrożenie programu ochrony powietrza wraz z weryfikacją zakładanych efektów	Zadanie realizowane przez wszystkie gminy powiatu na bieżąco. Sprawozdania z realizacji Programu Ochrony Powietrza dla Województwa Śląskiego jest przedkładany corocznie do 15 lutego roku następującego po roku, którego dane sprawozdanie dotyczy.
2.	Opracowanie i wdrażanie planów gospodarki niskoemisyjnej lub programów ograniczania niskiej emisji w skali lokalnej	Gmina Godów Gmina posiada Program Ograniczenia Niskiej Emisji, który jest realizowany. Nie planuje opracowanie nowego. Gmina Gorzyce Gmina realizuje Program Ograniczenia Niskiej Emisji. Gmina Lubomia Gmina posiada Program Ograniczenia Niskiej Emisji, który jest realizowany. W 2021 roku dokonano jego aktualizacji i rozszerzenia na kolejny rok. Gmina Marklowice Gmina Marklowice realizuje PONE oraz PGN corocznie. Gmina Mszana Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Mszana na lata 2024-2027 Gmina posiada Plan Gospodarki Niskoemisyjnej. Miasto Pszów Miasto Pszów posiada Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Gminy Miasta Pszów z perspektywą do roku 2030. Miasto Radlin Miasto nie posiada Programu Ograniczenia Niskiej Emisji. Miasto Rydułtowy Miasto Rydułtowy realizowało Program Ograniczenia Niskiej Emisji do końca 2023 roku. Miasto Wodzisław Śląski Miasto posiadało Program Ograniczenia Niskiej Emisji na lata 2019 – 2022, ale jego realizacja objęła również 2023 rok.
3.	Realizacja zadań monitoringowych jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	Oceny jakości powietrza dokonuje się w strefach. W województwie śląskim wydzielonych zostało pięć stref, w tym: aglomeracja górnośląska, aglomeracja rybnicko-jastrzębska, miasto Bielsko-Biała, miasto Częstochowa, strefa śląska.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		Ocenami objęte są wszystkie gminy w województwie śląskim, również te na terenie których nie ma stacji pomiarowej, ponieważ metodę uzupełniającą w stosunku do pomiarów stężeń zanieczyszczeń w powietrzu stanowi, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, matematyczne modelowanie transportu i przemian substancji w powietrzu. Realizacja modelowania stężeń wybranych zanieczyszczeń na potrzeby wsparcia rocznej oceny jakości powietrza w strefach w Polsce, zgodnie z zapisami ustawy - Prawo Ochrony Środowiska (art. 88 ust. 6 ustawy Prawo ochrony środowiska), została od 2019 r. powierzona Instytutowi Ochrony Środowiska – Państwowemu Instytutowi Badawczemu (IOŚ-PIB). Badania jakości powietrza na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024 prowadzone były na stacji monitoringu jakości powietrza zlokalizowanej w Wodzisławiu Śląskim oraz na stacji w Godowie. W 2023 roku na stacji w Wodzisławiu Śląskim przekroczona została dopuszczalna częstość przekraczania stężeń 24- godzinnych pyłu zawieszonego PM₁₀ (50 dni), która wyniosła 29 dni, natomiast w Godowie wyniosła 23 dni. Średnioroczne stężenie pyłu zawieszonego PM₁₀ wyniosło 27 µg/m³, a w Godowie 22 µg/m³. Wyniki klasyfikacji strefy śląskiej wg kryterium ochrony zdrowia ludzi uzyskane w rocznej ocenie jakości powietrza w województwie śląskim za rok 2023 przedstawia się następująco: • Klasa A – dla dwutlenku siarki, dwutlenków azotu, benzenu, ołowiu, kadmu, arsenu, niklu i tlenu węgla, (nie przekroczona wartość poziomu dopuszczalnego), • Klasa C – dla pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu, (przekroczona wartość poziomu dopuszczalnego), • Klasa D2 – dla ozonu (przekroczona wartość poziomu dopuszczalnego długookresowego). W czasie opracowania Raportu nie opublikowano „Rocznej ocena jakości powietrza w województwie śląskim. Raport wojewódzki za rok 2024”.
4.	Budowa, przebudowa i modernizacja dróg gminnych, wojewódzkich i krajowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach W latach 2023 – 2024 na terenie powiatu wodzisławskiego tut. Oddział nie realizował bieżących remontów, modernizacji i budowy nowych dróg krajowych i autostrady, chodników

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		oraz infrastruktury mostowej, nie budował dróg rowerowych w ciągach dróg krajowych i autostrad. Gmina Godów Odtworzono nawierzchnię asfaltową po budowie kanalizacji sanitarnej na ul. Leśnej w Krostoszowicach i na ul. Leśnej i Rzecznej w Gołkowicach, Wykonano nawierzchnię z kruszywa: wewnętrznej drogi gminnej w Gołkowicach (działka drogowa nr 184/6), wewnętrznej drogi gminnej w Łaziskach (działki drogowe nr 3761/399, 3758/396, 3795/396). Gmina Gorzyce W okresie raportowania wykonano: • przebudowę ul. Dąbrowy w Bluszczowie”, • remont ulicy Kolejowej w Osinach”. Gmina Marklowice Zakończono przebudowę odcinka ul. Jabłoniowej, Wykonano remonty odcinków ul. Długiej, Mroza i Bławatkowej. Dodatkowo zmodernizowano odcinek ul. Długiej od skrzyżowania z ul. Rzemieślniczą do granicy Gminy, Wybudowano oraz przebudowano odcinek ul. Spacerowej oraz przebudowano odcinek ul. Mokrej. Gmina Mszana W okresie raportowania realizowano: • remont ciągu komunikacyjnego dróg gminnych w sołectwie Mszana. Miasto Pszów W okresie raportowania wykonano: • rozbudowę drogi gminnej nr 597041S ul. Jagienki i ul. Juranda w Pszowie, • remont ulicy Cisowej i Łanowej w Pszowie, • remont dróg na terenie gminy Pszów”, polegającego na wykonaniu remontu w pasie trzech dróg gminnych: ul. Marii Konopnickiej - boczna, ul. Obrońców Pokoju oraz ul. Paderewskiego, • remont w pasie trzech dróg gminnych: ul. Hallera, ul. Jaskółcza oraz os. Biernackiego.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		Miasto Radlin W okresie raportowania wykonano: • przebudowę ul. Kominka boczna (zadanie wykonane przez ZGK Radlin), • budowę i remont chodnika w ciągu ul. Mariackiej, • przebudowę ul. Głóżyńskiej 237 – budowa kanalizacji deszczowej (zadanie wykonane przez ZGK Radlin). Miasto Rydułtowy W okresie raportowania wykonano: • budowę ul. Nowej na odcinku od ul. Orłowskiej do ul. Strefa Gospodarcza celem udrożnienia terenów inwestycyjnych 2022-2025 (opracowanie dokumentacji projektowej, wypłata odszkodowań), • zagospodarowanie terenów przemysłowych w rejonie byłego szybu Leon III pod budowę osiedla mieszkaniowego 2022-2024 (ul. Kolejowa 460m, ul. Ofiar Terroru 55m) - zadanie zakończone, • modernizację ul. Bolesława Krzywoustego w Rydułtowach 2021-2025 (trwają prace projektowe), • poprawę infrastruktury komunikacyjnej dla potrzeb Szkoły Podstawowej nr 2 z oddziałami przedszkolnymi w Rydułtowach 2022-2024 - zadanie zakończone, • budowę drogi łączącej ul. Raciborską z ul. Gajową wraz z modernizacją ul. Gajowej w Rydułtowach 2021-2025 (w trakcie realizacji robót budowlanych), • budowę drogi łączącej ul. Kazimierza Przerwy - Tetmajera z ul. Skalną wraz z przebudową ul. Skalnej 2012-2024 - zadanie zakończone, • modernizację ul. Niewiadomskiej i Osiedle Na Wzgórzu w Rydułtowach 2021 - 2025 (zakończono roboty na Osiedlu Na Wzgórzu, trwają prace projektowe na ul. Niewiadomskiej), • modernizację ul. Adama Mickiewicza w Rydułtowach 2023 - 2026 (trwają prace projektowe). Miasto Wodzisław Śląski W okresie raportowania wykonano: • zmianę nawierzchni ul. Bojowników oraz przebudowa skrzyżowania z ul. Radlińską,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		• modernizację nawierzchni drogi na osiedlu XXX-lecia przy budynkach 22-29 wraz z miejscami postojowymi na skarpie, • przebudowę ul. Słowiańskiej – od początku opracowania do km 0+258, • budowę parkingu dla samochodów osobowych oraz utwardzenie terenu przy ul. Owocowej w Wodzisławiu Śląskim, • nakładkę asfaltową na ul. Starowiejskiej (boczna) nr 23, • przebudowę drogi gminnej obejmującej ulicę Owocową w Wodzisławiu Śląskim, • przebudowę drogi na terenach po KWK 1 Maja wraz z oświetleniem i odwodnieniem w Wodzisławiu Śląskim, • nakładkę asfaltową - tereny na os. 1 Maja, • utwardzenie w kruszywie nawierzchni drogi gruntowej tj. ul. Polnej od nr 40A na odcinku ok. 330 m i szerokości 3,50 m w Wodzisławiu Śląskim plus wykonanie nakładki asfaltowej, • modernizację ul. Ziemowita, • przebudowę drogi na os. Maja przy bloku 18 i 19, • przebudowę nawierzchni parkingu os. Piastów pomiędzy blokami 15 i 16 oraz przekładka chodnika między parkingami a placem zabaw.
5.	Rozwój komunikacji publicznej w oparciu o nowoczesny niskoemisyjny tabor autobusowy oraz stworzenie zintegrowanego systemu komunikacji miejskiej (tramwaj/autobus/pociąg) mającego na celu przesiadkę z indywidualnych samochodów na rzecz transportu zbiorowego	Powiat Wodzisławski jest organizatorem Wodzisławskiej Komunikacji Powiatowej na terenie gmin Gorzyce, Godów i Lubomia. Przewozy świadczone są przez operatora transportu – Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Raciborzu Spółka z o.o., będącego podmiotem wewnętrznym Powiatu Wodzisławskiego. Usługi przewozowe świadczone są taboru autobusowym w skład którego wchodzi 20 autobusów spełniających normy emisji spalin co najmniej EURO 5. W 2023 roku zakupiono 2 nowe autobusy, w tym jeden hybrydowy marki Iveco Crossway.
6.	Wdrażanie Inteligentnych Systemów Zarządzania Ruchem oraz mechanizmów wspomagających	Brak informacji o zrealizowanych zadaniach.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
	zarządzanie ruchem i transportem	
7.	Wspieranie rozwoju transportu rowerowego oraz wdrażanie rozwiązań na rzecz jego integracji z miejskimi systemami transportowymi m.in. poprzez rozwój i modernizację infrastruktury oraz zmiany organizacji ruchu	W latach 2023-2024 nie realizowano zadania.
8.	Realizacja działań z zakresu ograniczania emisji ze źródeł spalania o małej mocy do 1 MW poprzez wymianę systemów grzewczych na niskoemisyjne oraz poprzez montaż filtrów nakominowych ograniczających emisję	Gmina Godów Nie realizowano działań w latach 2023-2024. Gmina Gorzyce Realizacja 2023: • kotły węglowe 11 szt. • kotły na biomasę 6 szt. • kotły gazowe 43 szt. • ogrzewanie elektryczne 1 szt. • pompy ciepła 61 szt. Realizacja 2024: • kotły węglowe 0 szt. • kotły na biomasę 11 szt. • kotły gazowe 36 szt. • ogrzewanie elektryczne 0 szt. • pompy ciepła 26 szt. Gmina Marklowice W roku 2023 wymieniono 3 kotły, natomiast w roku 2024 – 11 kotłów. Gmina Mszana Nie realizowano działań. Miasto Pszów Realizacja w latach 2023-2024: • kotły węglowe 5 szt. • kotły na biomasę 5 szt. • ogrzewanie elektryczne 1 szt.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		• pompy ciepła 26 szt. Miasto Radlin W 2023 roku zlikwidowano 46 szt. kotłów węglowych (zamontowano 29 ekologicznych kotłów i 17 pomp ciepła), w 2024 roku zlikwidowano 8 szt. kotłów węglowych (zamontowano 8 szt. kotłów gazowych). Miasto Rydułtowy Realizacja w 2023 roku: • kotły węglowe - 0 szt. • kotły na biomasę - 1 szt. • kotły gazowe - 28 szt. • węzeł cieplny – 10 szt. • pompa ciepła - 31 szt. Miasto Wodzisław Śląski Zgodnie z Programem ograniczenia emisji „Czyste powietrze dla Miasta Wodzisławia Śląskiego na lata 2019-2022” w 2023 roku dofinansowano: • kotły węglowe - 10 szt. • kotły na biomasę - 2 szt. • kotły gazowe - 50 szt. • węzeł cieplny – 1 szt. • pompa ciepła - 21 szt.
9.	Realizacja planów kompleksowej termomodernizacji budynków użyteczności publicznej	Gmina Godów Termomodernizacja budynków szatniowych w budynku LKS Olza Godów oraz LKS Polonia. Gmina Gorzyce Termomodernizacja budynku Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Turzy Śląskiej, ul. Ligonía 2b, Kolonía Fryderyk – odbudowa zabytku przy ul. Leśnej 44 Gmina Mszana Termomodernizacja budynku Zespołu Szkolno - Przedszkolnego w Połomi wraz z remontem, Termomodernizacja Szkoły w Gogołowej.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		Miasto Pszów W okresie raportowania wykonano zadanie inwestycyjne: - Poprawa efektywności energetycznej budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Pszowie –III etap, termomodernizacja ścian zewnętrznych i dachów. Miasto Radlin W okresie raportowania przeprowadzono: - termomodernizację Szkoły Podstawowej nr 2 przy ul. Rogozina, - termomodernizację budynku żłobka przy ul. Makuszyńskiego. Miasto Wodzisław Śląski W latach 2023-2024 przeprowadzono termomodernizację w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 7 oraz w Służbach Komunalnych Miasta.
10.	Prowadzenie regularnych kontroli przestrzegania przepisów prawnych i zapisów pozwoleń w podmiotach gospodarczych	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach W latach 2023-2024 przeprowadzono 12 kontroli i stwierdzono nieprawidłowości w 3 przypadkach.
11.	Realizacja inwestycji mających na celu ograniczenie emisji substancji zanieczyszczających z instalacji energetycznych i przemysłowych, oraz ograniczających szczególnie „niską emisję” oraz emisję nieorganizowaną Realizacja inwestycji w zakresie produkcji paliw niskoemisyjnych i biopaliw	Brak informacji o zrealizowanych zadaniach.
12.	Rozwój systemu informacyjnego dotyczącego monitoringu jakości powietrza i stanu jakości powietrza w skali lokalnej	Mieszkańcy każdorazowo powiadamiani są o prognozowanej złej jakości powietrza poprzez strony internetowe urzędów gmin, a także z wykorzystaniem powiadamiania smsowego poprzez Rządowe Centrum Bezpieczeństwa (RCB).

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
13.	Prowadzenie kampanii edukacyjnych mających na celu wskazywanie prawidłowych postaw odnośnie ochrony powietrza, a także środków ostrożności odnośnie negatywnych skutków złej jakości powietrza	Gmina Godów W latach 2023-2024 Ekodoradca Gminy Godów, organizował szereg działań edukacyjno-informacyjnych dla mieszkańców oraz dzieci, m.in.: • kampanie edukacyjne dla mieszkańców prowadzone w ramach Eko Klubu, • spotkania w ramach Programu Czyste Powietrze, • kampania edukacyjna prowadzona podczas Festiwalu na Żelaznym Szlaku, • spotkania Ekodoradcy podczas festynów np. „Charytatywny bieg i marsz 24 godziny”, • kampania edukacyjna dla dzieci, gry i zabawy o tematyce ochrony powietrza podczas festynu „Rozpoczęcie lata w Skrbeńsku”, • zajęcia edukacyjne dla dzieci w Szkołach Podstawowych na terenie Gminy, • organizacja spektaklu ekologicznego dla dzieci w Gminnym Ośrodku Kultury w Gołkowicach pt. „Wielka przygoda małej chmurki”, • organizacja wydarzenia ekologicznego pn. Bożonarodzeniowe Klimaty w eko stylu, • pomiary kamerą termowizyjną połączone z doradztwem w zakresie wymiany źródeł ciepła. Gmina Gorzyce 2023 rok Udzielanie pomocy mieszkańcom w ramach Programu "Czyste Powietrze" oraz z projektu zintegrowanego LIFE pn. „Śląskie. Przywracamy błękit”. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego. Pomoc udzielana była osobiście w punkcie konsultacyjno-informacyjnym w wyznaczone dni tygodnia oraz drogą telefoniczną. Spotkanie informacyjne z mieszkańcami Gminy Gorzyce w dniu 04.06.2023 r. podczas pikniku rodzinnego „Wszystko dla Dzieci” organizowanego z okazji Dnia Dziecka w ramach w ramach Programu "Czyste Powietrze" oraz z projektu zintegrowanego LIFE pn. „Śląskie. Przywracamy błękit”. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego. Podczas pikniku poruszone zostały kwestie związane z ochroną powietrza, a dla najmłodszych uczestników spotkania przeprowadzono konkurs w zakresie ochrony środowiska oraz o sposobach ograniczenia zanieczyszczeń powietrza.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		Organizacja ekosfery na dożynkach gminnych połączonych z jubileuszem 50-lecia Gminy Gorzyce, które odbyły się 17 września na terenie rekreacyjnym GOTSiR "Nautica" w Gorzycach. Podczas imprezy utworzony został punkt konsultacyjno-informacyjny w ramach projektu zintegrowanego LIFE „Śląskie. „Przywracamy błękit”. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego oraz w ramach Programu "Czyste Powietrze" Zakup materiałów promocyjno-reklamowych w ramach projektu zintegrowanego LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego. Zakupione gadżety reklamowe są skutecznym narzędziem w zachęcaniu mieszkańców do działań na rzecz czystszej powietrza. Publikowanie ogłoszeń informacyjno-edukacyjnych na stronie internetowej FB profilu "Ekodoradca Gminy Gorzyce" na temat ochrony powietrza jako sposób na przekazywanie istotnych informacji mieszkańcom o aktualnych wskaźnikach jakości powietrza, poradach dotyczących poprawy jakości powietrza, informacjach o zanieczyszczeniach lokalnych oraz realizowanych inicjatywach i projektach związanych z ochroną powietrza, które są realizowane w Gminie Gorzyce. 2024 rok Udzielanie pomocy mieszkańcom w ramach Programu "Czyste Powietrze" oraz z projektu zintegrowanego LIFE pn. „Śląskie. Przywracamy błękit”. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego. Pomoc udzielana zarówno osobiście, jak i telefonicznie. Konsultacje prowadzone były w punkcie konsultacyjno-informacyjnym w wyznaczone dni tygodnia oraz drogą telefoniczną, co umożliwiło szeroki dostęp do informacji i wsparcia w zakresie działań proekologicznych. 22 marca 2024 r. w Gminnym Centrum Kultury w Gorzycach odbyło się spotkanie informacyjne dla mieszkańców Gminy Gorzyce, poświęcone ważnym inicjatywom wspierającym poprawę jakości powietrza, efektywność energetyczną budynków oraz gospodarkę wodno-ściekową. Podczas wydarzenia mieszkańcy mieli możliwość skorzystania z punktu informacyjno-konsultacyjnego dotyczącego Programu „Czyste Powietrze”, projektu zintegrowanego LIFE pn. „Śląskie. Przywracamy błękit”. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego oraz Programu „Przydomowa oczyszczalnia”. Uczestnicy uzyskali szczegółowe informacje o dostępnych formach dofinansowania, obejmujących wymianę źródeł ciepła, termomodernizację domów oraz budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Wszystkie omówione programy

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		wpisują się w kompleksową realizację działań na rzecz ochrony środowiska i poprawy jakości życia mieszkańców region. Organizacja Dnia Efektywności Energetycznej, połączona z wizytą studyjną partnera norweskiego, w dniu 03.04.2024 r. w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Turzy Śląskiej w związku z realizacją projektu „Termomodernizacja budynków oświatowych w Gminie Gorzyce – Termomodernizacja budynku ZSP w Turzy Śląskiej”, wspieranego przez Fundusz EOG oraz współfinansowanego przez Islandię, Liechtenstein, Norwegię i budżet państwa. Centralnym punktem wydarzenia było stoisko projektu LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego, które promowało świadomość ekologiczną oraz potrzebę działań na rzecz ochrony powietrza. Uczestnicy mieli okazję poznać korzyści wynikające z termomodernizacji budynków oraz wymiany przestarzałych źródeł ciepła. Dla dzieci i młodzieży przygotowano interaktywną strefę edukacyjną, w której poprzez zabawę zgłębiali wiedzę o odnawialnych źródłach energii, efektywności energetycznej oraz ograniczaniu niskiej emisji. Aktywne uczestnictwo pozwoliło uczniom nie tylko zdobyć cenne informacje, ale także zwiększyć świadomość ekologiczną, co może wpłynąć na ich przyszłe działania na rzecz ochrony środowiska. 8 września 2024 r. na terenie rekreacyjnym GOTSiR "Nautica" w Gorzycach odbyły się dożynki gminne, podczas których zorganizowano ekosferę i punkt konsultacyjno-informacyjny ekodoradztwa w ramach projektu LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego oraz Programu "Czyste Powietrze". Podczas wydarzenia promowano świadomość ekologiczną, podkreślając konieczność ograniczania emisji zanieczyszczeń i korzystania z odnawialnych źródeł energii. Przekazywano informacje na temat uchwały antysmogowej i możliwości dofinansowania wymiany źródeł ciepła. Zwrócono uwagę na działania codzienne, takie jak unikanie spalania odpadów, oszczędzanie energii i wybór paliw niskoemisyjnych. Dla najmłodszych przygotowano konkurs ekologiczny, który spotkał się z dużym zainteresowaniem. Dzieci poprzez zabawę zdobywały wiedzę o ochronie środowiska. Organizacja ekosfery umożliwiła mieszkańcom uzyskanie informacji i wsparcia w zakresie ekologicznych rozwiązań, przyczyniając się do poprawy jakości powietrza w regionie. W październiku 2024 r. utworzono Szkolny Zespół Antysmogowy (SZA) w ZSP Gorzyce, realizując działania

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		edukacyjne na rzecz poprawy jakości powietrza. 29 października zorganizowano spacer i grę terenową „Jesienny Detektyw” połączoną z leśną terapią, a 14 listopada uczniowie odwiedzili Branżowe Centrum Umiejętności w Turzy Śląskiej (Palmiarnia), gdzie poznali rośliny oczyszczające powietrze i rozwiązania proekologiczne. Uczniowie przygotowali również materiał dla Radia 90, w którym promują ekologiczne nawyki i inicjatywy na rzecz ochrony środowiska. W ramach projektu LIFE "Śląskie Przywracamy Błękit". Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego oraz z okazji Dnia Czystego Powietrza, obchodzonego 14 listopada, uczniowie szkół, przygotowali tematyczne gazetki, które miały na celu zwiększenie świadomości ekologicznej oraz promowanie proekologicznych postaw wśród młodzieży. Działania te obejmowały stworzenie gazetek informacyjnych, w których szczegółowo przedstawiono przyczyny i skutki zanieczyszczenia powietrza. Gotowe prace zostały zaprezentowane na profilu ekodoradcy gminnego na Facebooku, co dodatkowo przyczyniło się do popularyzacji ekologicznych inicjatyw w społeczności lokalnej. W dniu 27 listopada 2024 r. w Gminnym Centrum Kultury w Gorzycach miało miejsce spotkanie z emerytowanymi pracownikami Urzędu Gminy oraz przedstawicielami lokalnej społeczności. W trakcie tego wydarzenia omówiono istotne tematy związane z programem LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego oraz „Czyste Powietrze”. Uczestnicy dyskutowali o wpływie zanieczyszczeń powietrza na zdrowie, zwłaszcza w kontekście osób starszych, a także przedstawili kluczowe zapisy uchwały dotyczącej jakości powietrza. Podkreślono również potrzebę działań na rzecz oszczędzania energii w gospodarstwach domowych. Spotkanie zakończyło się symbolicznym wręczeniem uczestnikom drzewek do posadzenia, co stanowiło wspólny krok w kierunku czystszej powietrza i lepszej przyszłości dla naszej społeczności. W dniu 29 listopada 2024 r. w Gminnym Centrum Kultury w Gorzycach odbył się spektakl ekologiczny „EKOsmity”, zorganizowany w ramach projektu LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego. Wydarzenie przyciągnęło dzieci w wieku od 4 do 10 lat oraz rodziców, oferując interaktywną naukę o ekologii. Uczestnicy poznali pojęcie smogu oraz metody jego zwalczania, nauczyli się prawidłowej segregacji śmieci, odkryli, jak dbać o naszą planetę.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		13 grudnia 2024 r. w Gminnym Centrum Kultury w Gorzycach odbyło się spotkanie w ramach projektu LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego, dotyczące działań na rzecz poprawy jakości powietrza. Omówiono program „Czyste Powietrze”, w tym zmiany z 28 listopada 2024 r. oraz nowe zasady planowane na wiosnę 2025 r. Przedstawiono proces rozliczeń i wymagane dokumenty. Zaprezentowano temat gospodarowania odpadami w kontekście ochrony powietrza oraz wpływu zanieczyszczeń na zdrowie i środowisko. Podkreślono konieczność przestrzegania uchwały antysmogowej. Na zakończenie rozdano drzewka do posadzenia jako pierwszy krok ku czystemu powietrzu. Zakup materiałów promocyjno-reklamowych w ramach projektu zintegrowanego LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego. Zakupione gadżety reklamowe są skutecznym narzędziem w zachęcaniu mieszkańców do działań na rzecz czystszej powietrza. Gmina Lubomia W celu wspomaganie mieszkańców w zadaniach proekologicznych, Gmina Lubomia w 2023 r. kontynuowała dofinansowania (w formie dotacji) dla właścicieli budynków jednorodzinnych zlokalizowanych na terenie gminy Lubomia, poprzez Program Ograniczania Niskiej Emisji, w ramach którego zlikwidowano 20 nieekologicznych kotłów zastępując je: • 8 kotłami klasy 5 (wg normy PN EN303-5:2012), z certyfikatem ekoprojektu, opalanymi ekogroszkiem, • 12 kotłami opalanymi gazem. Środki na ten cel zostały pozyskane w formie pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach i w całości przekazane mieszkańcom. Mieszkańcy mogli uzyskać dotację w wysokości maksymalnej 4.000,00 zł inwestycji. Wysokość zaciągniętej przez Gminę Lubomia pożyczki wyniosła 479.240,00 zł. Realizacja Programu w latach 2021-2023. Gmina Marklowice „Śląskie. Przywracamy błękit” - projekt współfinansowany z Programu LIFE Unii Europejskiej. Program działań na rzecz środowiska i klimatu oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W ramach projektu odbywały się konkursy i warsztaty plastyczne, zajęcia edukacyjne o tematyce ekologicznej. Wszystkie klasy otrzymały ekotorby, które na lekcjach techniki i plastyki

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		przyozdabiały motywami ekologicznymi. Odbył się konkurs na makietę promującą odnawialne źródła energii. Gmina Mszana W 2023 Gmina Mszana kontynuowała realizację projektu „Śląskie. Przywracamy błękit”. W ramach budżetu programu LIFE zrealizowano w 2023 roku następujące działania edukacyjnoinformacyjne: • spektakl dla szkół podstawowych „Jak Leśnik las ratował”, ok. 300 uczniów klas 1-3, • organizacja cyklu wykładów i warsztatów w ramach Dnia Ziemi dla uczniów klas 1-8 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Połomii. Akcja prowadzona przez ekodoradcę we współpracy z nauczycielami około 100 uczniów, • współorganizacja pikniku ekologicznego w parku w Mszanie, organizacja ekostrefy dla najmłodszych oraz punktu informacyjnego dla dorosłych z informacjami o możliwościach dofinansowania z programów krajowych m. in. Czyste Powietrze. Piknik zorganizowany przy współudziale Gminnego Ośrodka Kultury i Rekreacji, ok. 260 osób, • cykl spotkań z uczniami klasy 6 szkoły podstawowej w Połomi w ramach założonego Szkolnego Zespołu Antysmogowego, 21 uczniów w comiesięcznych spotkaniach, • organizacja konkursu dla uczniów najstarszych grup przedszkolnych, którego tematem było wykonanie pracy o walce ze SMOGiem - 97 uczniów. Miasto Radlin Realizacja współpracy z Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych CRIS z Rybnika. W 2023 r. z inicjatywy Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych CRIS z Rybnika nawiązano współpracę w celu wypracowania antysmogowych rekomendacji dla Miasta Radlina oraz pakietu działań antysmogowych, które będą możliwe do zrealizowania na terenie miasta. W ramach realizowanego przez CRIS projektu przewidziane są działania mające na celu przeprowadzenie diagnozy dotyczącej skali problemu i antysmogowych działań miasta (inwentaryzacji liczby pozaklasowych kotłów w zasobach gminy i zasobach mieszkańców, informowania mieszkańców o smogu, uchwale antysmogowej i programie Czyste Powietrze, wsparcie mieszkańców w pozyskiwaniu dotacji, egzekwowanie przepisów antysmogowych, przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu itp.).

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		W ramach projektu przewidziany jest cykl krótkich spotkań, podczas których liderzy projektu pod okiem ekspertów będą omawiali wyniki diagnozy oraz zdobywali wiedzę dotyczącą zanieczyszczeń powietrza oraz sprawdzonych sposobów walki ze smogiem. Zgromadzone informacje mają zostać zebrane w postaci raportu i przekazane władzom miasta, a także zaprezentowane publicznie na spotkaniach dla mieszkańców i władz miasta. W okresie od 14 do 26 marca 2024 r. przeprowadzono oględziny 25 budynków w ramach badań kamerą termowizyjną na terenie miasta Radlin z udziałem właścicieli nieruchomości. Kontynuowana jest współpraca z Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych CRIS z Rybnika w ramach projektu „Radlińskie Zielone Serce”, którego celem jest wsparcie mieszkańców Radlina w transformacji regionu oraz zmianach, jakie nadchodzą w związku z porzucaniem szkodliwych dla ludzkości i klimatu technologii na rzecz rozwoju zrównoważonych metod pozyskiwania i wytwarzania energii. W ramach zaplanowanego cyklu spotkań, w listopadzie odbyło się spotkanie organizacyjne mające na celu zapoznanie się z problemami występującymi na terenie Miasta Radlin. Zgromadzone informacje zostaną wykorzystane do opracowania antysmogowych rekomendacji dla Miasta Radlina oraz pakietu działań antysmogowych, które będą możliwe do zrealizowania na terenie miasta. W dniu 23 kwietnia 2024 r. z okazji Dnia Ziemi zorganizowano spotkanie z uczniami Szkoły Podstawowej nr 3 w Radlinie podczas którego podjęto temat źródeł energii oraz wpływu ich pozyskiwania i wykorzystania na środowisko. W czasie pogadanki uczniowie zapoznali się z definicją „źródeł energii odnawialnych” i „źródeł energii nieodnawialnych” oraz pojęciami „biomasa” i „energia wnętrza Ziemi”. W czasie pogadanki omówiono źródła energii cieplnej i elektrycznej w Polsce, wskazano przy tym na kurczące się zasoby paliw kopalnych i konieczność szukania innych źródeł energii. W spotkaniu wzięli uczniowie klas 2a, 2b, 2c, 3a, 3b, 3c oraz 4a i 4b SP nr 3 w Radlinie. Łącznie 135 uczniów. W ramach działań edukacyjnych prowadzonych wśród dzieci przedszkolnych w okresie 2024 roku realizowano następujące działania: W dniu 26 kwietnia 2024 r. przeprowadzono spotkanie w Przedszkolu nr 1 im. "Gromadki Misia Uszatka" w Radlinie. W zajęciach udział wzięły 4 grupy przedszkolaków. Zajęcia zostały przeprowadzone z wykorzystaniem gry edukacyjnej

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		w giga formacie XXL „EKOMANIA Czyste Powietrze”, w czasie której gry dzieci odpowiadały na pytania dotyczące źródeł zanieczyszczenia powietrza oraz skutków zdrowotnych zanieczyszczenia powietrza, a także sposobów przeciwdziałania zanieczyszczeniu powietrza. W spotkaniu wzięły udział przedszkolaki z Grup: Myszek, Kotki, Kaczuszki i Jeżyki. Łącznie 55 dzieci. W nagrodę za aktywność dzieci otrzymały plecaki do kolorowania ufundowane w ramach projektu „Śląskie. Przywracamy błękit”. W dniu 7 maja 2024 r. przeprowadzono zajęcia edukacyjne w Przedszkolu nr 2 im. "Jasia i Małgosi" w Radlinie z udziałem przedszkolaków z grupy Kaczuszki. Zajęcia zostały przeprowadzone z wykorzystaniem gry edukacyjnej w giga formacie XXL „EKOMANIA Czyste Powietrze”, w czasie której gry dzieci odpowiadały na pytania dotyczące źródeł zanieczyszczenia powietrza oraz skutków zdrowotnych zanieczyszczenia powietrza, a także sposobów przeciwdziałania zanieczyszczeniu powietrza. W spotkaniu wzięły udział przedszkolaki z Grupy Kaczuszki. Łącznie 21 dzieci. W nagrodę za aktywność dzieci otrzymały plecaki do kolorowania ufundowane w ramach projektu „Śląskie. Przywracamy błękit”. W dniu 5 czerwca 2024 r. w ramach działań edukacyjnych na terenie Szkoły Podstawowej 1 im. Adama Mickiewicza w Radlinie zorganizowano grę terenową „LUFCIK NA TROPIE CZYSTEGO POWIETRZA”, podczas której uczniowie rozwiązywali zadania, rebusy i zagadki dotyczące ochrony powietrza. W grze wzięli udział uczniowie klas 5, 6 i 7. Łącznie 31 osób. W dniu 8 czerwca 2024 r. wzięto udział przy organizacji i obsłudze stoiska informacyjno-edukacyjnego Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku na pikniku rodzinnym „Błękitny ekoFest” w Parku Śląskim w Chorzowie, podczas którego wspólnie z pracownikami Związku oraz Ekodoradcą Miasta Racibórz promowano projekt „Śląskie. Przywracamy Błękit” oraz prowadzono działania edukacyjne skierowane do dzieci (poprzez wspólne rozwiązywanie ekologicznych rebusów i zagadek, rozpowszechnianie kolorowanek o tematyce antysmogowej), a także rozdawanie ulotek informacyjnych i udzielanie informacji związanych z wymianą kotłów grzewczych i dotacjami. Stanowisko promowano również poprzez poczęstunek uczestników własnoręcznie robionymi sokami warzywno-owocowymi.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		W dniu 21 czerwca 2024 r. w związku z organizacją przez Miasto Radlin i Forum Firm z siedzibą w Radlinie Rodzinnego Pikniku Ekologicznego, w ramach obsługi stoiska informacyjno-edukacyjnego udzielano informacji na temat możliwości wymiany nieefektywnych źródeł ciepła oraz rozdawano ulotki, gadżety i materiały informacyjne stworzone w ramach realizacji projektu „Śląskie. Przywracamy Błękit”. Organizacja konkursu plastycznego pn. „O jakość powietrza dbamy – błękit nieba przywracamy!”. Konkurs o tematyce dotyczącej problematyki ochrony powietrza atmosferycznego oraz jego wpływu na zdrowie i życie mieszkańców miasta Radlina, mający na celu pokazanie w formie plastycznej powodów, dla których warto chronić powietrze, a także propozycji skutecznych i możliwych do zrealizowania działań, których wdrożenie spowoduje poprawę jakości powietrza na terenie miasta Radlin. Konkurs otwarty, skierowany do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym od 7 do 15 lat, mieszkających na terenie miasta Radlin. W trakcie rozdania nagród rozpropagowano ulotki z projektu LIFE. Dodatkowo w maju 2024 roku rozpropagowywano wśród mieszkańców miasta Radlin ulotki na temat możliwości dofinansowania do pomp ciepła przyznawanych w ramach grantu ze Związku Gmin i Powiatów Subregionu Zachodniego w Rybniku. Dodawanie artykułów i informacji na stronie miasta: https://miasto.radlin.pl/kategoria/ekodoradca/ oraz na stronie internetowej Facebooka pod linkiem: https://www.facebook.com/ekodoradcaradlin/ dotyczących kluczowych tematów: zmian klimatu i celów klimatycznych, oceny jakości powietrza, monitoringu powietrza w regionie, źródeł zanieczyszczeń i konsekwencji zanieczyszczenia oraz sposobów zapobiegania niskiej emisji, odnawialnych źródeł emisji (OZE), termomodernizacji budynków i wykorzystania terenów zielonych. Miasto Rydułtowy Miasto bierze udział w projekcie zintegrowanym LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit” Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego, który realizowany jest przy dofinansowaniu z Programu LIFE Unii Europejskiej. W ramach projektu w Mieście zatrudniony jest ekodoradca, którego zadaniem jest indywidualne doradztwo dla mieszkańców m.in. w zakresie wymiany źródła ciepła i podniesienia efektywności energetycznej budynku (pomoc w wypełnieniu wniosku o uzyskanie dotacji do wymiany źródła ciepła oraz w zakresie odnawialnych źródeł energii oraz termomodernizacji budynku), wsparcie Programu ochrony powietrza i uchwały antysmogowej dla woj.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		śląskiego, obsługa Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB), informowanie mieszkańców na stronie www/Facebooku Miasta Rydułtowy. W roku 2023 podejmowano następujące działania: • udział w 5 spotkaniach z mieszkańcami, udzielił 2560 porad na miejscu w Urzędzie Miasta i 1500 porad telefonicznych, • dokonano 185 wizyt w terenie (w tym pomiary kamerą termowizyjną), • zamieszczono 44 posty w internecie, • przygotowano 41 artykułów w internecie i prasie, • udział w 106 kontrolach posesji. W roku 2024 podejmowano następujące działania: • udzielono 1060 porad na miejscu w Urzędzie Miasta i 700 porad telefonicznych, • dokonano 131 wizyt w terenie (w tym pomiary kamerą termowizyjną), • zamieszczono 69 posty w internecie, • przygotowano 83 artykułów w internecie i prasie, • udział w 55 kontrolach posesji. Program „Czyste Powietrze” Gminny punkt konsultacyjno-informacyjny programu „Czyste Powietrze” funkcjonujący od lutego 2021 r. mieści się w Rydułtowskim Ośrodku Sportu i Rekreacji (ROSiR) przy ul. gen. Józefa Bema 126c. W 2023 roku za pośrednictwem Urzędu Miasta do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) przekazano 166 wniosków o dofinansowanie. Dla mieszkańców zorganizowano 2 spotkania dotyczące zasad uzyskania dofinansowania ze środków rządowego Programu „Czyste Powietrze”. W spotkaniach łącznie uczestniczyło 41 mieszkańców. Na uruchomienie i prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego Miastu przyznano dotację ze środków WFOŚiGW w wysokości 35 000 zł. Środki z dotacji zostaną przeznaczone na działania edukacyjne oraz wynagrodzenia dla osób udzielających pomocy w punkcie konsultacyjno-informacyjnym. Nowym obowiązkiem Miasta jest przekazywanie do WFOŚiGW wniosków o płatność złożonych przez

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		mieszkańców w punkcie (od listopada 2023 r. przekazano 28 takich wniosków). Na dzień 31 grudnia 2023 r. z terenu Miasta złożono ogółem 1346 szt. wniosków o dofinansowanie i zrealizowano 979 przedsięwzięć na ogólną kwotę 11 152 263,95 zł. W 2024 roku za pośrednictwem Urzędu Miasta do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach (WFOŚiGW) przekazano 144 wnioski o dofinansowanie oraz 182 wniosków o płatność. Dla mieszkańców zorganizowano spotkanie dotyczące zasad uzyskania dofinansowania ze środków rządowego Programu „Czyste Powietrze”, w którym uczestniczyło 24 mieszkańców. Na dzień 31 grudnia 2024 r. z terenu Miasta złożono ogółem 1541 szt. wniosków o dofinansowanie i zrealizowano 1135 przedsięwzięć na ogólną kwotę 14 836 485,60 zł. Miastu przyznano dotację ze środków WFOŚiGW dla najbardziej aktywnych gmin wdrażających program priorytetowy „Czyste Powietrze” w wysokości 30 000 zł. Środki z dotacji zostaną przeznaczone zgodnie z katalogiem kosztów kwalifikowanych m.in na wynagrodzenia dla osób udzielających pomocy w punkcie konsultacyjno-informacyjnym. Miasto Wodzisław Śląski Od listopada 2022 r. w tutejszym Urzędzie działa Ekodoradca w ramach Projektu zintegrowanego pn. „Śląskie. Przywracamy błękit”. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego (LIFE20 IPE/PL/000007 - LIFE-IP AQP-SILESIAN-SKY) realizowany przy dofinansowaniu z Programu LIFE Unii Europejskiej oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Projekt realizowany jest przez Województwo Śląskie (Beneficjent Koordynujący) oraz Współbeneficjentów Projektu, w tym przez miasto Wodzisław Śląski, zgodnie z umową o dotację na projekty zintegrowane zawartą z Komisją Europejską w dniu 14.12.2021 r. (nr umowy - LIFE20 IPE/PL/000007 - LIFE-IP AQP-SILESIAN-SKY) oraz umową partnerską nr CRU WSL-3881/RP/22 z dnia 21.11.2022 r. Nadrzędnym celem projektu jest opracowanie i wdrożenie działań naprawczych prowadzących do poprawy jakości powietrza w województwie śląskim oraz wsparcie realizacji programu ochrony powietrza. Do głównych zadań Ekodoradcy należy prowadzenie działań edukacyjnych: • działania edukacyjne w placówkach oświatowych - współpraca z zespołami antysmogowymi. Ekodoradca aktywnie współpracuje z lokalnym zespołem antysmogowym,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		prowadząc warsztaty edukacyjne w szkołach podstawowych. Uczniowie poznawali zagrożenia związane ze spalaniem odpadów oraz paliw niskiej jakości, a także zasady przestrzegania uchwały antysmogowej. - zajęcia edukacyjne w szkołach i przedszkolach. W ramach działań edukacyjnych Ekodoradca przeprowadził zajęcia dla dzieci i młodzieży, koncentrując się na: zanieczyszczeniu powietrza i jego wpływie na zdrowie, odnawialnych źródłach energii (OZE), sposobach oszczędzania energii i ochrony środowiska naturalnego. • działania edukacyjne dla mieszkańców: - badania domów kamerą termowizyjną. W lutym 2024 roku Ekodoradca przeprowadził badania termowizyjne w domach mieszkańców Wodzisławia Śląskiego. Badania te umożliwiły identyfikację strat ciepła w budynkach oraz wskazanie możliwości poprawy efektywności energetycznej. Wyniki omówiono indywidualnie, proponując finansowe wsparcie na termomodernizację w ramach programu „Czyste Powietrze”, - organizowanie spotkań z mieszkańcami. Zorganizowano spotkania poświęcone programom „Czyste Powietrze” i „Grant OZE Subregionu Zachodniego”. Podczas wydarzeń mieszkańcy otrzymali szczegółowe informacje o zasadach aplikowania o dofinansowanie oraz procedurach związanych z realizacją projektów proekologicznych, - warsztaty „Akcja Zima z WCK”. W ramach ferii zimowych Ekodoradca poprowadził warsztaty ekologiczne skierowane do dzieci „Ekologia w podróży” – zajęcia dotyczące ochrony powietrza i środowiska naturalnego, • działania promocyjne: - kampania billboardowa w ramach projektu „Śląskie. Przywracamy błękit” Przeprowadzono kampanię billboardową, która zwróciła uwagę na problem zanieczyszczenia powietrza i promowała ekologiczne rozwiązania, takie jak

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		termomodernizacja budynków czy wymiana źródeł ciepła, - promocja w mediach. Ekodoradca udzielił wywiadu w Radiu Vanessa, omawiając kluczowe zagadnienia związane z jakością powietrza, uchwałą antysmogową oraz możliwościami wsparcia finansowego na działania ekologiczne.
14.	Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych jako element zmian w świadomości społeczeństwa oraz środków prewencyjny	Gmina Godów Gmina w latach 2023-2024 prowadziła kontrole mieszkańców w zakresie ochrony powietrza przeprowadzono 25 kontroli w 2023 r., 74 kontroli w 2024 r., z czego w 23 przypadkach sprawy zostały przekazane na Policję w sprawie popełnienia wykroczenia. Gmina Gorzyce Kontrole w zakresie ochrony powietrza oraz gospodarki odpadami 2023 r. – 48 , 2024 r. -108, w tym: • ilość stwierdzonych w czasie kontroli uchybień skutkujące pouczeniem: 2023 r. – 11, 2024 r. – 44, • ilość stwierdzonych w czasie kontroli uchybień skutkujące mandatem 2023 r. – 1, 2024 r. – 1. Gmina Lubomia Gmina w 2023 roku przeprowadziła 13 kontroli z alertów smogowych przez pracowników Urzędu. Gmina Marklowice Kontrole mieszkańców w zakresie ochrony powietrza: • rok 2023 – 35 kontroli, wszystkie bez uchybień, • rok 2024 – 41 kontroli, wszystkie bez uchybień, Gmina Mszana W roku 2023 Urząd Gminy w Mszanie przeprowadził 39 kontroli palenisk. W trakcie kontroli (w 2 dwóch przypadkach) stwierdzono wykroczenia z zakresu nieprzestrzegania tzw. uchwały antysmogowej obowiązującej na terenie województwa śląskiego. Pobrane zostały próbki popiołu, których analiza wykazała termiczne przekształcanie (spalanie) niedozwolonych substancji (śmieci/odpadów) w indywidualnym urządzeniu grzewczym danego budynku. Obydwa przypadki (wraz z załączonym protokołem z oględzin oraz oryginałem ekspertyzy) zostały przekazane Komendzie Powiatowej Policji w Wodzisławiu Śląskim, celem dalszych działań. Na obydwu właścicieli budynków została nałożona grzywna w postaci mandatu karnego.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		Miasto Pszów Kontrole mieszkańców w zakresie ochrony powietrza są prowadzone podczas alarmów PDK w roku 2023 - 11, w roku 2024 - 29 kontroli. Miasto Radlin Na terenie gminy funkcjonuje Straż Miejska, która na bieżąco realizuje obowiązki kontrolne w wymaganych obszarach. Miasto Rydułtowy W latach 2023-2024 przeprowadzono łącznie 161 kontroli. Miasto Wodzisław Śląski W związku z przestrzeganiem uchwały antysmogowej Sejmiku Województwa Śląskiego i spalania odpadów w kotłach c.o. w roku 2023 skontrolowanych zostało 221 kotłowni. Podczas kontroli ujawniono nieprawidłowości w 56 przypadkach. Wykryto również 9 przypadków spalania odpadów poza instalacjami grzewczymi na powierzchni. Analogicznie w 2024 roku skontrolowano 323 kotłownie i ujawniono nieprawidłowości w 67 przypadkach. Wykryto ponadto 12 przypadków spalania odpadów na powierzchni.
15.	Realizacja inwestycji w odnawialne źródła energii na terenie powiatu	Miasto Wodzisław Śląski W latach 2023-2024 Miasto przeprowadziło montaż instalacji OZE w budynkach użyteczności publicznej Miasta Wodzisławia Śląskiego, w tym dla budynku: • Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego - moc 33,62 kWp, • Publicznego Przedszkola nr 15 Wodzisławia Śląskiego -moc 10,240 kWp, • Publicznego Przedszkola nr 16 Wodzisławia Śląskiego -moc 10,35 kWp, • Szkoły Podstawowej nr 28 Wodzisławia Śląskiego - moc 28,8 kWp • budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 Wodzisławia Śląskiego -moc 10,80 kWp. W ramach systemu miejskiego oświetlenia solarnego w Wodzisławiu Śląskim wybudowano autonomiczne punkty oświetlenia solarnego dla potrzeb oświetlenia obiektów sportowych i rekreacyjnych tj. boiska czy siłownie przy placówkach oświatowych na terenie Miasta Wodzisławia Śląskiego w następujących lokalizacjach: • ul. 26 Marca 9, • ul. 26 Marca 66,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		- ul. Św. Wawrzyńca 11, - ul. Chrobrego 308, - ul. Górnicza 7, - ul. Jastrzębska 136, - ul. Konwaliowa 4, - ul. Ks. Roboty 7, - ul. Mieszka 10, - ul. Młodzieżowa 47, - ul. M. Curie-Skłodowskiej 3, - ul. XXX - lecia 63, - ul. Wałowa 5. RAZEM 105 punktów na łączną moc 0.006 MWe.
16.	Aktualizacja założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe z określeniem możliwości wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Gmina Godów W 2023 roku przyjęto uchwałą Rady Gminy, Aktualizację Projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na lata 2023-2037 dla Gminy Godów. Gmina Gorzyce Gmina w 2022 roku opracowała aktualizację „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Gorzyce”. Gmina Marklowice Gmina w 2019 roku opracowała aktualizację Założeń do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Gmina Mszana Gmina w 2022 roku opracowała aktualizację Założeń do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Miasto Pszów Miasto nie opracowało aktualizacji Założeń do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Miasto Radlin Miasto w 2021 roku opracowało aktualizację Założeń do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		Miasto Rydułtowy Miasto w 2022 roku opracowało aktualizację Założeń do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Miasto Wodzisław Śląski Miasto nie opracowało aktualizacji Założeń do Planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z gmin powiatu wodzisławskiego oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu wodzisławskiego, 2025

Marszałek Województwa Śląskiego

W okresie 2023-2024 dla firm działających na obszarze powiatu wodzisławskiego zostały wydane dwie decyzje Marszałka Województwa Śląskiego dot. zmiany pozwoleń zintegrowanych. Decyzje dotyczyły tych samych podmiotów co w latach 2021-2022.

3.2. Zagrożenia hałasem

W zakresie zagrożeń hałasem w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021 - 2024 z perspektywą do roku 2030” założono realizację 10 zadań, z czego:

- 3 własne,
- 7 monitorowanych.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań w zakresie ochrony przed hałasem na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 – 2024 w zakresie zadań własnych (tabela nr 3) i zadań monitorowanych (tabela nr 4).

Tabela 3 Stan realizacji ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie zagrożeń hałasem na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
1.	Działania administracyjne mające na celu ograniczenie hałasu z zakładów (decyzje o dopuszczalnej emisji hałasu)	W latach 2023-2024 Starosta Wodzisławski wydał 8 decyzji określających dopuszczalny poziom hałasu (2 decyzje w latach 2021-2022).
2.	Ograniczenie hałasu drogowego	Działania opisane w części dotyczącej powietrza w pozycji nr 2 w Tabeli nr 1.
3.	Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu	Zadanie realizowane pośrednio w trakcie realizacji innych działań edukacyjnych opisanych w pozycji nr 4 w Tabeli nr 1.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu wodzisławskiego, 2025

Tabela 4 Stan realizacji ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie zagrożeń hałasem na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
1.	Ograniczenie hałasu przemysłowego na skutek zwiększenia działalności kontrolnej i inspekcyjnej oraz wdrażania zaleceń pokontrolnych	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach W latach 2023-2024 przeprowadzono 6 kontroli w zakresie przekraczania norm hałasu przemysłowego. Stwierdzono nieprawidłowości w jednym przypadku.
2.	Monitoring poziomów hałasu emitowanego przez przedsiębiorstwa	

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
3.	Ograniczenie hałasu drogowego (opisane w części dotyczącej powietrza)	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach. W okresie raportowania nie dokonywała komunikacyjnej oceny akustycznej w ciągu dróg krajowych i autostrad. Zarząd Dróg Wojewódzkich w Katowicach nie dokonywał komunikacyjnej oceny akustycznej w ciągu dróg wojewódzkich na terenie powiatu wodzisławskiego.
4.	Ograniczenie hałasu kolejowego poprzez modernizację linii kolejowych oraz taboru oraz działania zawarte w POH	PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. 2023 rok: - Wykonanie naprawy toru nr 22 w stacji Wodzisław Śląski linii kolejowej nr 158 Rybnik Towarowy – Chałupki wraz z robotami towarzyszącymi, - Zaprojektowanie i wykonanie naprawy głównej przejazdu kolejowo - drogowego kategorii B w km 10,302 linii nr 158 Rybnik Towarowy - Chałupki w miejscowości Wodzisław Śląski wraz z robotami towarzyszącymi. 2024 rok: - Zaprojektowanie i wykonanie naprawy głównej przejazdu kolejowo - drogowego kategorii A w km 49,738 linii nr 140 Katowice Ligota – Nędza w miejscowości Rydułtowy wraz z wykonaniem koncepcji przebudowy peronów na stacji Rydułtowy oraz robotami towarzyszącymi, - Wykonano budowę nowego przystanku Wodzisław Śląski Centrum pełna nazwa: „Budowa nowego peronu osobowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz budowa parkingu dla samochodów osobowych na linii kolejowej nr 158 w km 9+330 – 9+560” w ramach "Rządowego programu budowy lub modernizacji przystanków kolejowych na lata 2021 – 2025”.
5.	Stosowanie zabezpieczeń akustycznych na wymagających tego odcinkach dróg i linii kolejowych.	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach W okresie raportowania nie budowano nowych ekranów akustycznych. W powiecie wodzisławskim istnieją wybudowane przez GDDKiA Oddział w Katowicach ekrany akustyczne: - przy DK 78 w m. Radlin na wiadukcie nad torami w km 21+706 (dł. 460 mb, typ PCV) - przy DK78 w m. Wodzisław Śląski w rejonie ronda w km 18+400 (dł. 103 mb, typ zielona ściana) - przy autostradzie A1a w kilometrze od 33+744 do 48+720 (dł. 8 769 mb).

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
6.	Redukcja hałasu przemysłowego	Brak informacji o zrealizowanych zadaniach.
7.	Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu	Zadanie realizowane pośrednio w trakcie realizacji innych działań edukacyjnych opisanych w pozycji nr 13 w Tabeli nr 2.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu wodzisławskiego, 2025

3.3. Ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym

W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021 - 2024 z perspektywą do roku 2030” założono realizację 3 zadań, z czego:

- 1 własne,
- 2 monitorowane.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024 w zakresie zadań własnych (tabela nr 5) i zadań monitorowanych (tabela nr 6).

Tabela 5 Stan realizacji kierunków działań i ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
1.	Gromadzenie danych nt. instalacji emitujących pola elektromagnetyczne wymagających zgłoszeń	Starosta Wodzisławski w latach 2023 – 2024 przyjął 67 zgłoszeń oraz aktualizacji zgłoszeń instalacji emitujących pola elektromagnetyczne (63 w latach 2021-2022).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu wodzisławskiego, 2025

Tabela 6 Stan realizacji ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
1.	Kontynuacja monitoringu pól elektromagnetycznych oraz rejestru terenów, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów w środowisku	GIOŚ W ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska w 2023 roku, na terenie powiatu wodzisławskiego przeprowadzono pomiary okresowe (monitoringowe) promieniowania elektromagnetycznego (PEM) w 5 punktach pomiarowych: • S_2021_D_3 Wodzisław Śląski Rynek, odnotowano wartości na poziomie 1,9 V/m przy niepewności 0,6 V/m, • S_2021_D_15 Rydułtowy Rynek, pomiar poniżej progu czułości sondy pomiarowej (0,7 V/m), • S_2021_E_3 Radlin Kwiatowa, pomiar poniżej progu czułości sondy pomiarowej (0,7 V/m),

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		• S_2021_E_10 Pszów Juranda pomiar poniżej progu czułości sondy pomiarowej (0,7 V/m), • S_2023_GW_24 Mszana, pomiar poniżej progu czułości sondy pomiarowej (0,7 V/m), Wyniki półgodzinnych, ciągłych pomiarów monitoringowych, nie wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów pola elektromagnetycznego w środowisku dla badanego zakresu częstotliwości od 80 MHz do 60 GHz – poziom dopuszczalny określono na poziomie 28 V/m. W chwili opracowywania niniejszego raportu brak informacji o wynikach badań monitoringowych przeprowadzonych w 2024 roku.
2.	Ograniczanie oddziaływania pól elektromagnetycznych m.in. poprzez preferowanie nisko konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania elektromagnetycznego	Zadanie realizowane jest przez Gminy i Miasta powiatu na bieżąco poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego poszczególnych Gmin i Miast. TAURON Dystrybucja S. A. Zgodnie z zaleceniami Spółki, należy zachować lokalizację istniejącej sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej oraz uwzględnić wynikające z jej istnienia obostrzenia w zagospodarowaniu terenu. Wzdłuż przebiegu istniejących i planowanych linii elektroenergetycznych będących częścią sieci dystrybucyjnej energii elektrycznej uwzględnić pasy technologiczne (pasy ochrony funkcyjnej) w obrębie tychże linii. Wyznacza się pasy technologiczne wzdłuż projektowanych i istniejących linii elektroenergetycznych dystrybucyjnych, w poziomie nie mniejsze niż: • dla linii napowietrznych WN-IIIO kV— 22 m (po 11 m po każdej ze stron od osi linii), • dla linii napowietrznych SN — 14 m (po 7 m po każdej ze stron od osi linii), • dla linii napowietrznych nn-0,4 kV— 7 m (po 3,5 m po każdej ze stron od osi linii), • dla linii kablowych WN — 1,0 m (po 0,5 m po każdej ze stron od osi linii), • dla linii kablowych SN i nn-0,4 kV— 0,5 m (po 0,25 m po każdej ze stron od osi linii). Utworzenie pasów technologicznych wzdłuż linii nie powoduje wyłączenia terenu z zagospodarowania, jedynie może wprowadzać ewentualne ograniczenia/obostrzenia. W pasach technologicznych obowiązuje w szczególności zakaz sadzenia roślinności wysokiej oraz o rozbudowanym systemie

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		korzeniowym, w tym obowiązuje szerokość pasa wycinki podstawowej drzew na trasie linii wg przepisów odrębnych. Pasy technologiczne nie są równoznaczne z pasami określonymi na potrzeby ustanawiania służebności przesyłu, które wyznacza się w oparciu o inne przepisy. W przypadkach: • projektowania zmian zagospodarowania terenu w pasach technologicznych, • planowania robót budowlanych w odległości liczonej w poziomie od skrajnych przewodów lub toru kabla, mniejszej niż: - 15 m dla linii napowietrznych WN-110 kV, - 10 m dla linii napowietrznych SN, - 5 m dla linii napowietrznych nn-0,4 kV, - 3 m dla linii kablowych WN-IIO kV, - 2,5 m dla linii kablowych SN, nn należy dokonywać uzgodnień branżowych z właścicielem tych linii, w szczególności w przypadkach planowania budowy, przebudowy lub remontu obiektu. Dopuszcza się zagospodarowanie terenu w pasach technologicznych linii napowietrznych i kablowych WN, SN i nN po każdorazowym uzgodnieniu szczegółowej lokalizacji obiektów z właścicielem linii.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu wodzisławskiego, 2025

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach

W ramach czynności kontrolnych WIOŚ w Katowicach w latach 2023-2024 nie przeprowadził żadnych kontroli instalacji emitujących PEM w terenie, ponieważ przeprowadzone kontrole sprawozdań przekazanych na podstawie art. 122a ustawy POŚ, nie wykazały występowania przekroczeń dopuszczalnych poziomów PEM, WIOŚ w Katowicach nie podejmował działań mających na celu ograniczenia emisji PEM do środowiska.

3.4. Zrównoważone gospodarowanie wodami

W zakresie zrównoważonego gospodarowania wodami w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021 - 2024 z perspektywą do roku 2030” założono realizację 8 zadań, z czego:

- 1 własne,
- 7 monitorowanych.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań w zakresie zrównoważonego gospodarowania wodami na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024 w zakresie zadań własnych (tabela nr 7) oraz w zakresie zadań monitorowanych (tabela nr 8).

Tabela 7 Stan realizacji ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie zrównoważonego gospodarowania wodami na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
1.	Utrzymywanie, doposażenie i optymalizacja wykorzystania magazynów przeciwpowodziowych	W latach 2023 - 2024, na potrzeby powiatowego magazynu zarządzania kryzysowego zakupiono wyposażenie na łączny koszt 58 368,08 zł, które może być wykorzystywane podczas prowadzonych akcji przeciwpowodziowych, tj.: • motopompa Niagara 3 MAX - 1 szt., • geowłóknina PES 400g 3x50 mb - 10 szt. po 50 mb, • łopaty piaskowe z trzonkiem metalowym 20 szt., • opaski zaciskowe 2 200 szt., • worki typu BIG-BAG 1000 kg 30 szt., • maszty do oświetlenia terenu działań - 2 szt., • pompy zanurzeniowe (zatapialne) - 2 szt., • przyczepa pod łódź - 1 szt., • megafony z USB/SD i syreną - 4 szt., • worki 40 000 szt. - bez kosztów (10 000 przekazał WBiZK UW Katowice, 30 000 Fundacja Orlen).

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu wodzisławskiego, 2023

Tabela 8 Stan realizacji ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie zrównoważonego gospodarowania wodami na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
1.	Opracowanie i wydanie jako akt prawa miejscowego rozporządzeń o ustanowieniu stref ochrony pośredniej dla ujęć wód	Nie realizowano w okresie raportowania.
2.	Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	Od 1 stycznia 2022 roku obowiązuje nowy podział na jednolite części wód powierzchniowych (jcwp), to jest jednostek wydzielonych na potrzeby gospodarowania wodami (zgodnie z definicją ustawy Prawo wodne). Ostatnie badania prowadzono w 2023 roku (badania klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego), które dotyczyły: • RW60006115683 – Sumina do dopływu w Suminie - IV klasa pod względem elementów biologicznych, powyżej II klasy pod względem elementów fizykochemicznych, • RW6000611565349 – Gzel – III klasa pod względem elementów biologicznych, II klasa pod względem elementów fizykochemicznych, • RW60006115651 – Ruda do zb. Rybnik bez Potoków: z Przegędzy i Kamienia – III klasa pod względem elementów biologicznych, powyżej II klasy pod względem elementów fizykochemicznych, • RW60006115684 – Dopływ w Suminie - IV klasa pod względem elementów biologicznych, powyżej II klasy pod względem elementów fizykochemicznych. Brak danych dotyczących monitoringu w roku 2024 w czasie opracowania niniejszego raportu.
3.	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	Mieszkańcy / Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach W roku 2023 w powiecie wodzisławskim 224 Beneficjentów skorzystało z Programu „Moja Woda” na działania związane z zatrzymaniem wody opadowej w obrębie nieruchomości, w tym gminy: • Godów – 26 umów, • Gorzyce - 61 umów, • Lubomia - 17 umów, • Marklowice - 4 umowy, • Mszana - 11 umów, • Pszów - 6 umów,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		• Radlin - 18 umów, • Rydułtowy - 15 umów, • Wodzisław Śląski - 66 umów. Gminy powiatu wodzisławskiego Zadanie realizowane pośrednio w trakcie realizacji innych działań edukacyjnych opisanych w pozycji nr 13 w Tabeli nr 2.
4.	Działania związane z przywracaniem i poprawą ekologicznych funkcji wód i poprawą hydromorfologii koryt cieków, w tym: działania renaturyzacyjne i rewitalizacyjne, przywracanie drożności cieków, zwiększenie retencyjności naturalnej ich zlewni	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach W roku 2024 na obszarze powiatu wodzisławskiego zrealizowano zadania o charakterze utrzymaniowym na łączną kwotę 572 497,11 zł, w tym: • Odcinkowa konserwacja cieku Leśnica w km 8+600-20+600 na terenie gminy Wodzisław Śląski 167 858,10 zł • Odcinkowa konserwacja cieku Jedłownickiego w km 0+000-3+000 na terenie gminy Wodzisław Śląski i 3+500-4+700 na terenie gminy Pszów 64 980,90 zł • Odcinkowa konserwacja cieku Mszanka w km 0+000-4+000 na terenie gminy Mszana 87 371,82 zł • Konserwacja cieku Niedobczyckiego w km 0+000-3+850, gmina Rybnik i Radlin 58 305,94 zł • Konserwacja rzeki Nacyna w km 0+000-17+295 odcinkowo, m. Rydułtowy, m. Rybnik, 107 437,18 zł • Konserwacja cieku Rydułtowskiego w km 0+000-1+500, odcinkowo, m. Rydułtowy 24 420,57 zł • Odcinkowa konserwacja cieku Lubomka w km 4+300-6+540 w m. Lubomia, gmina Lubomia 62 122,60 zł „KWK ROW Ruch Rydułtowy w okresie raportowania zlecił wykonanie dokumentacji projektowo – kosztorysowej regulacji rzeki Nacyna na odcinku od ul. Gen. Maczka do wlotu potoku Niedobczyckiego w Rybniku. Pozwolenia na budowę zostały wydane z początkiem 2023 roku.
5.	Działania inwestycyjne i utrzymaniowe związane z melioracjami wodnymi szczegółowymi oraz rowami odwadniającymi tereny zurbanizowane	Brak informacji o podjętych działaniach.
6.	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę	Brak informacji o podjętych działaniach.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
	o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony przed powodzią i suszą, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	
7.	Uwzględnianie w dokumentach planistycznych oraz w decyzjach dotyczących planowania i zagospodarowania przestrzennego granic obszarów zagrożenia powodzią wyznaczonych na mapach zagrożenia powodziowego oraz poziomu zagrożenia powodziowego, jak również wniosków wynikających z planów zarządzania ryzykiem powodziowym	Gminy powiatu wodzisławskiego na bieżąco uwzględniają przy opracowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz decyzji o warunkach zabudowy, informacje dotyczące granic obszarów zagrożenia powodzią wyznaczonych na mapach zagrożenia powodziowego oraz poziomu zagrożenia powodziowego, jak również wniosków wynikających z planów zarządzania ryzykiem powodziowym.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu wodzisławskiego, 2025

3.5. Gospodarka wodno – ściekowa

W zakresie gospodarki wodno – ściekowej w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021 - 2024 z perspektywą do roku 2030” na rok 2020 założono realizację 7 zadań monitorowanych.

W poniższej tabeli zestawiono stan realizacji zadań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024 w zakresie zadań monitorowanych (tabela nr 9).

Tabela 9 Stan realizacji ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
1.	Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji, w tym deszczowej	Gmina Godów W latach 2023-2024 Gmina Godów wybudowała kanalizację sanitarną na ul. Leśnej w Krostoszowicach oraz na ul. Leśnej i Rzecznej w Gołkowicach o łącznej długości 2,46 km i łącznej wartości 4 690 163,24 zł. Kwota przeznaczona na realizację zadania w 2023 roku wyniosła: 2 285 342,27 zł, w roku 2024: 2 404 820,97 zł. W latach 2023-2024 Gmina Godów zlecała wykonanie projektów rozbudowy sieci kanalizacji deszczowej tj.: • kanalizacji deszczowej wraz z odtworzeniem nawierzchni na ul. Mszańskiej w Skrzyszowie wykonany za 18 048,00 zł, • kanalizacji deszczowej na ul. Dębowej w Skrzyszowie wykonany za 17 048,00 zł, • kanalizacji deszczowej na ul. Raszczykowiec w Godowie wykonany za 23 048,00 zł, • kanalizacji deszczowej na ul. Ks. Roberta Wallacha w Skrzyszowie wykonany za 49 200,00 zł, • kanalizacji deszczowej na ul. Wyzwolenia w Gołkowicach za kwotę 31 000,00 zł. Gmina Gorzyce W latach 2023-2024 wykonano: • odwodnienie wraz z odtworzeniem nawierzchni asfaltowej ul. Zwycięstwa Turza Śl., • budowa kanalizacji deszczowej wraz z odtworzeniem nawierzchni dróg gminnych ul. Polnej, Parkowej i Wiejskiej w Czyżowicach. Termin zakończenia 2025 rok, • nowe inwestycje na sieci kanalizacyjnej (wykupy): - Gorzyce ul. Piaskowa – 157,7 m,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		- Gorzyce ul. Kopernika – 171,0 m, - Gorzyce ul. Polna – 50,0 m, - Gorzyce ul. Piaskowa 42F – 70,0 m, - Gorzyczki ul. Raciborska – 58,4 m, - Gorzyczki ul. Polna – 19,0 m, - Gorzyczki ul. Leśna – 44,0 m, - Turza Śl. ul. Ligonía – 67,0 m, - Turza Śl. ul. Korfantego 6 – 5,0 m, - Turza Śl. ul. Ligonía 4 – 22,0 m. - modernizacje przyłączy – 642 m. Gmina Lubomia Budowa kanalizacji sanitarnej na terenie sołectwa Lubomia i Grabówka w Gminie Lubomia – etap II. Wykonanie kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej – 3,0 km, kanalizacji sanitarnej ciśnieniowej 0,4 km, wodociągu 0,4 km, odtworzenie nawierzchni dróg – 6500 m², Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w sołectwie Syrynia – etap III wraz z rozbudową istniejącej oczyszczalni ścieków do wydajności 360 m³/dobę – etap III. Wykonanie kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej – 5,1 km, kanalizacji sanitarnej tłocznej – 0,3 km. Gmina Marklowice W ramach budowy i przebudowy dróg gminnych w latach 2023-2024 wykonano kanalizację deszczową, w tym: • odcinek ul. Spacerowej, • odcinek ul. Kilińskiego, • odcinek ul. Szerokiej. W 2023 roku wybudowano odcinek kanalizacji sanitarnej w rejonie skrzyżowania ul. Cmentarnej i ul. Wyzwolenia. Miasto Pszów W latach 2023-2024 zrealizowano następujące inwestycje związane z budową sieci kanalizacji sanitarnej: • budowa kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Niepodległości w Pszowie, • budowa kanalizacji sanitarnej ul. Ks. Pawła Skwary w Pszowie. Miasto Radlin W 2024 r. przeprowadzono remont kanalizacji deszczowej na ul. Narutowicza w Radlinie.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		Miasto Rydułtowy Wykaz przedsięwzięć związanych z realizacją kanalizacji deszczowej, odwodnienia drogi lub terenu w latach 2023-2024: • Zagospodarowanie terenów przemysłowych w rejonie byłego szybu Leon III pod budowę osiedla mieszkaniowego 2022-2024 - zadanie zakończone, • Budowa centrum przesiadkowego przy ul. Ofiar Terroru 91 w Rydułtowach 2018 - 2024 - zadanie zakończone, • Budowa zabezpieczeń przeciwpowodziowych na terenie Miasta Rydułtowy 2021 - 2025 (w trakcie realizacji roboty budowlane i prace projektowe), • Poprawa infrastruktury komunikacyjnej dla potrzeb Szkoły Podstawowej nr 2 z oddziałami przedszkolnymi w Rydułtowach 2022-2024 - zadanie zakończone, • Budowa drogi łączącej ul. Raciborską z ul. Gajową wraz z modernizacją ul. Gajowej w Rydułtowach 2021-2025 (w trakcie realizacji robót budowlanych), • Budowa drogi łączącej ul. Kazimierza Przerwy - Tetmajera z ul. Skalną wraz z przebudową ul. Skalnej 2012-2024 - zadanie zakończone, • Modernizacja ul. Niewiadomskiej i Osiedle Na Wzgórzu w Rydułtowach 2021 - 2025 (zakończono roboty na Osiedlu Na Wzgórzu, trwają prace projektowe na ul. Niewiadomskiej). Miasto Wodzisław Śląski W latach 2023-2024 Miasto przeprowadziło następujące inwestycje: • budowa nowych sieci kanalizacji sanitarnej - 61 m, - ul. Radlińska – 61 m, • wykup sieci od inwestorów prywatnych – 658 m, - ul. Dąbrowskiego – 15 m, - ul. Syrokomli – 22 m, - ul. Słowiańska – 98 m, - ul. Długa – 20 m, - ul. Kasperczyka – 110 m, - ul. Chrobrego – 55 m, - ul. Owocowa – 28 m, - ul. Dąbrowskiego – 84 m, - ul. Dąbrowskiego – 17 m,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		- ul. A. Dzika – 18 m, - ul. Chrobrego – 14 m, - ul. Pszowska – 122 m, - ul. Jastrzębska – 22 m, - ul. Kubsza – 8 m, - ul. Głoczyńska – 25 m. Poniżej wymieniono inwestycje w ramach, których wykonano odwodnienie wraz z kanalizacją deszczową: • budowa parkingu dla samochodów osobowych przy ul. Owocowej, • przebudowa ul. Słowiańskiej, • przebudowa drogi na terenach po KWK 1 Maja wraz z oświetleniem i odwodnieniem w Wodzisławiu Śląskim, • przebudowa kanalizacji deszczowej w rejonie ul. Chrobrego i Kosynierów w miejscowości Wodzisław Śląski – Etap I.
2.	Budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń służących do przesyłu i oczyszczania ścieków komunalnych, zagospodarowywania osadów ściekowych oraz systemy sterowania, monitoringu i przesyłania danych	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Wodzisławiu Śląskim W 2023 roku: • wybudowano i oddano do eksploatacji 2,62 km sieci kanalizacji sanitarnej. W 2024 roku: • wybudowano i oddano do eksploatacji 0,981 km sieci kanalizacji sanitarnej.
3.	Budowa, rozbudowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody oraz infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę	Gmina Gorzyce W 2023 roku w ramach środków własnych (amortyzacja), PWiK Sp. z o.o. wykonało na terenie gminy Gorzyce: • modernizację i przebudowę sieci wodociągowej Gorzyce ul. Piaskowa – 678 m, • budowę sieci wodociągowych Gorzyczki ul. Kopiec – 197 m, • nowe inwestycje na sieci wodociągowej (wykupy): - Gorzyce ul. Kopernika – 125,8 m, - Gorzyce ul. Polna – 102,0 m, - Gorzyce ul. Mickiewicza – 295,1 m, - Gorzyce ul. Piaskowa – 225,6 m,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		- Gorzyce ul. Rybnicka – 30 m, - Gorzyce ul. Mickiewicza – 79 m, - Gorzyce ul. Piaskowa – 391 m, - Gorzyczki ul. Polna – 81,0 m, - Gorzyczki ul. Raciborska – 85,9 m, - Gorzyczki ul. Zielona – 213 m, - Czyżowice ul. Strażacka – 62 m, - Czyżowice ul. Graniczna – 265 m, - Czyżowice ul. Dworcowa – 100 m, - Belsznica ul. Stawowa – 176 m, - Rogów ul. Wyzwolenia - 52 m. Miasto Wodzisław Śląski W latach 2023-2024 Miasto przeprowadziło następujące inwestycje: • modernizacje sieci wodociągowej – 1 522 m, - ul. Szybowa - Rolnicza – 1059 m, - ul. Skrzyszowska – 463 m, • budowa nowych sieci wodociągowych 1 059 m, - ul. Markłowska-boczna– 670 m, - ul. Radlińskie Chałupki – 389 m, • wykup sieci od inwestorów prywatnych – 792 m, - ul. Odrodzenia – 49 m, - ul. Kokoszycka – 123 m, - ul. Oraczy – 116 m, - ul. Pszowska – 47 m, - ul. Strażacka – 138 m, - ul. Starowiejska – 134 m, - ul. Owocowa – 145 m, - Jodłowa – 40 m.
4.	Budowa, rozbudowa i modernizacji urządzeń służących do optymalizacji wykorzystania istniejącej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej(w tym systemy sterowania,	Brak informacji o podjętych działaniach.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
	monitoringu i przesyłania danych)	
5.	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz o najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków, w szczególności skierowane do dzieci i młodzieży	Zadanie realizowane pośrednio w trakcie realizacji innych działań edukacyjnych opisanych w pozycji nr 13 w Tabeli nr 2.
6.	Prowadzenie ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Godów Gmina prowadzi ewidencję na bieżąco: • zbiorników bezodpływowych – 1358, • przydomowych oczyszczalni – 129. Gmina Gorzyce Gmina prowadzi ewidencję na bieżąco: • zbiorników bezodpływowych – 2114, • przydomowych oczyszczalni – 214, Gmina Lubomia Gmina prowadzi ewidencję na bieżąco: • zbiorników bezodpływowych – 2009, • przydomowych oczyszczalni – 9. Gmina Marklowice Gmina prowadzi ewidencję na bieżąco: • zbiorników bezodpływowych – 318, • przydomowych oczyszczalni – 135. Gmina Mszana Gmina prowadzi ewidencję na bieżąco: • zbiorników bezodpływowych – 136, • przydomowych oczyszczalni – 24, Miasto Pszów Gmina prowadzi ewidencję na bieżąco: • zbiorników bezodpływowych – 1478,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		• przydomowych oczyszczalni – 30, Miasto Radlin Miasto prowadzi ewidencję na bieżąco: • zbiorników bezodpływowych – 284, • przydomowych oczyszczalni – 43, Miasto Rydułtowy Miasto prowadzi ewidencję na bieżąco: • zbiorników bezodpływowych – 1273, • przydomowych oczyszczalni – 252, Miasto Wodzisław Śląski Miasto prowadzi ewidencję na bieżąco: • zbiorników bezodpływowych – 2209, • przydomowych oczyszczalni – 325.
7.	Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach W 2023 roku przeprowadzono 7 kontroli w zakresie przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi. Stwierdzono nieprawidłowości w 2 przypadkach. Ponadto przeprowadzono 3 kontrole w zakresie korzystania z wód, w 1 przypadku stwierdzono nieprawidłowości. Z kolei w 20224 roku przeprowadzono 7 kontroli i stwierdzono nieprawidłowości w 3 przypadkach.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu wodzisławskiego, 2025

3.6. Zarządzenie zasobami geologicznymi

W zakresie zarządzania zasobami geologicznymi w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021 - 2024 z perspektywą do roku 2030” założono realizację 7 zadań, z czego:

- 3 własnych,
- 4 monitorowanych.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań w zakresie zarządzania zasobami geologicznymi na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024 w zakresie zadań własnych (tabela nr 10) i zadań monitorowanych (tabela nr 11).

Tabela 10 Stan realizacji ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie zarządzania zasobami geologicznymi na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
1.	Rewitalizacja i rekultywacja (w tym zagospodarowanie krajobrazowo - przyrodnicze, rekreacyjne oraz na cele inwestycyjne) terenów przemysłowych i zdegradowanych, w pierwszej kolejności stwarzających największe zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi	Starosta Wodzisławski w okresie raportowania zatwierdził termin, kierunek oraz osobę odpowiedzialną za przeprowadzenie rekultywacji, zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych, dla Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. KWK „Borynia-Zofiówka-Bzie” Ruch „Zofiówka”. W latach 2023 - 2024 nie wydano decyzji o zakończeniu rekultywacji.
2.	Utrzymanie i systematyczne aktualizowanie bazy danych o terenach przemysłowych i zdegradowanych (ORSIP, OPI-TPP)	W roku 2023 według danych podanych do sprawozdania RRW-11 gruntów przeznaczonych do rekultywacji zdewastowanych było łącznie 100,46 ha, z tego tereny górnictwa i wydobywania w tym wydobywania węgla kamiennego i węgla brunatnego, górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego – 73,70 ha, tereny górnictwa rud metali oraz pozostałe górnictwo i wydobywanie – 25,26 ha, tereny innej działalności – 1,50 ha. W roku 2024 według danych podanych do sprawozdania RRW-11 gruntów przeznaczonych do rekultywacji zdewastowanych było łącznie 101,08 ha, z tego tereny górnictwa i wydobywania w tym wydobywania węgla kamiennego i węgla brunatnego, górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego – 74,32 ha, tereny górnictwa rud metali oraz pozostałe górnictwo i wydobywanie – 25,26 ha, w zakresie innej działalności – 1,50 ha.
3.	Przeprowadzenie badań zanieczyszczeń gruntu i wód na terenach przemysłowych stwarzających największe	W roku 2024 Starosta Wodzisławski przeprowadził aktualizację Wykazu potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi na terenie powiatu wodzisławskiego. W ramach aktualizacji nie zidentyfikowano nowych potencjalnie historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
	zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu wodzisławskiego, 2025

W okresie 2023-2024 Starosta Wodzisławski wydał dwie decyzje zmieniające koncesje na wydobywanie kruszywa na obszarze powiatu.

Tabela 11 Stan realizacji ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie zarządzenia zasobami geologicznymi na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
1.	Współdziałanie organów koncesyjnych w celu ochrony rejonów występowania udokumentowanych złóż oraz eliminacja nielegalnego wydobycia poprzez system kontroli	Marszałek Województwa Śląskiego Marszałek jako organ administracji geologicznej, w zakresie ochrony złóż kopalin, współdziała z organami gmin w ramach postępowań prowadzonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j.: Dz.U. z 2024 r., poz. 1130) oraz ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. – o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących (t.j.: Dz.U. z 2024 r., poz. 195). Zgodnie z tymi przepisami opiniowane są: plany ogólne gmin, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz uzgadniane projekty decyzji o warunkach zabudowy i projekty decyzji lokalizacji inwestycji celu publicznego, a także uzgadniane inwestycje mieszkaniowe. Przedmiotem opinii/uzgodnień są złoża, o których mowa w art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze, innych niż złoża strategiczne. Na etapie współdziałania z gminami, organ administracji geologicznej informuje o udokumentowanych złożach, wskazuje na wymóg ochrony złóż kopalin przed działaniem uniemożliwiającym zagospodarowanie złoża i potrzebę zapewnienia możliwości ich wydobycia lub wykorzystania. W latach 2023 i 2024 organ administracji geologicznej współdziałał z powiatem wodzisławskim w ramach postępowań z zakresu planowania przestrzennego. W ww. okresie, na wniosek Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, udokumentowane zostało żwirowo-piaskowe złożo „Lubomia XI”, zlokalizowane w miejscowości Lubomia (decyzja nr 1752/OE/2023 Marszałka Województwa Śląskiego z dnia 12 maja 2023 r.). Marszałek Województwa Śląskiego – jako organ koncesyjny, w latach 2023 - 2024 na terenie powiatu wodzisławskiego, udzielił Przedsiębiorstwu Produkcji Kruszyw Mineralnych i Lekkich Sp. z o.o. koncesji na wydobywanie kruszywa

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		naturalnego z części złoża „Lubomia X” (Pole II). Koncesja obowiązuje do dnia 31 grudnia 2034 r.
2.	Rewitalizacja i rekultywacja (w tym zagospodarowanie krajobrazowo - przyrodnicze, rekreacyjne oraz na cele inwestycyjne) terenów przemysłowych i zdegradowanych, w pierwszej kolejności stwarzających największe zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi	Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. KWK „Borynia - Zofiówka - Bzie” Ruch „Zofiówka”, prowadziła w latach 2023-2024 i nadal prowadzi działania związane z „Rekultywacją terenu zalewiska położonego pomiędzy ul. Moszczeńską i ul. Wodzisławską a rzeką Szotkówką w Mszanie” o powierzchni: 6 ha oraz „Rekultywacją terenu na działkach położonych pomiędzy zwałowiskiem Pochwacie, a rzeką Szotkówką w Gminie Mszana, o powierzchni: 9,92 ha w obrębie ewidencyjnym Połomia - Etap II”. Polska Grupa Górnicza Oddział KWK ROW Jankowice W latach 2023-2024 w Gminie Markłowice przeprowadzono lub są w trakcie realizacji następujące prace rekultywacyjne: • likwidacja zalewiska Z-10 w rejonie ul. Jankowickiej w Markłowicach, • w toku naprawy likwidacja zalewiska Z-1 w rejonie ul. Świerkowej w Markłowicach.
3.	Wywiązanie się z wszystkich zobowiązań z tytułu szkód górniczych na terenie powiatu, naprawianie szkód górniczych. Ruch Jankowice planuje wykonanie napraw szkód w budynkach na 150 nieruchomościach oraz zawarcie 60 ugód tytułem zwrotu kosztów zabezpieczeń budynków na projektowane wpływy eksploatacji górniczej, ROW Ruch Rydułtowy planuje usunięcie zalewiska w Rydułtowach przy ul. Maczka w tym wykonanie regulacji rzeki Nacyna na odcinku od ul. Gen. Maczka w Rydułtowach do wlotu potoku Niedobczyckiego w Rybniku, Ruch MARCEL planuje wykonanie przebudowy	Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. KWK „Borynia - Zofiówka - Bzie” Ruch „Borynia”, podjęła w latach 2023 — 2024 w sektorze samorządowym następujące działania związane z zapobieganiem szkód górniczych: - na terenie Gminy Mszana, Sołectwo Gogołowa: - wyremontowano: 10 budynków przy ul. Wiejskiej, 2 budynki ul. Okrężnej oraz położono nową nawierzchnię asfaltową na drodze dojazdowej do posesji przy ul. Okrężnej stanowiącą własność prywatną, 2 budynki przy ul. Śmieji, kapliczkę przy ul. Wiejskiej, - dokonano rozbiórki 3 budynków (2 przy ul. Morcinka i 1 przy ul. Jastrzębskiej), - Położono nowe nawierzchnie asfaltowe na ul. Okrężnej, ul. Morcinka i ul. Śmieji, - naprawiono rowy melioracyjne przy ul. Wiejskiej i ul. Śmieji poprzez nadanie odpowiednich spadków umożliwiające swobodny spływ wody gruntowej i opadowej, - wypłacono odszkodowanie za likwidację stawu hodowlanego oraz stratę w hodowli ryb położonego na posesji przy ul. Morcinka, - dokonano zwrotu kosztów za dodatkowe zabezpieczenie budownictwa nowo realizowanego dla 1 obiektu przy ul. Wiejskiej.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
	nawierzchni drogowej i chodnika odcinka ok. 2 km drogi wojewódzkiej nr 932 w Markłowicach ul. Wyzwolenia (od ul. Krakusa do granicy z gminą Świerklany).	• na terenie Gminy Mszana, Sołectwo Połomia: - wyremontowano: 3 budynki przy ul. Wolności, 1 budynek przy ul. Centralnej, 1 budynek przy ul. Szkolnej, - dokonano rozbiórki 1 budynku przy ul. Wolności, - położono nowe nawierzchnie asfaltowe na ul. Dworskiej i drodze bocznej od ul. Szkolnej, - dokonano zwrotu kosztów za dodatkowe zabezpieczenie budownictwa nowo realizowanego dla 1 obiektu przy ul. Podgórznej. Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. KWK „Borynia — Zofiówka — Bzie” Ruch „Borynia” w okresie raportowania wywiązywała się ze wszystkich zobowiązań z tytułu szkód górniczych na terenie powiatu wodzisławskiego, w tym także zabezpieczanie budynków istniejących i nowobudowanych, tj.: 2023 rok: • wyremontowano 1 budynek przy ul. Wiejskiej, • wypłacono odszkodowanie remontowe za 4 budynki przy ul. Wiejskiej, • wykonano konserwację i odbudowę rowów melioracyjnych R-8 i R-8B przy ul. Wiejskiej, • wykonano remont nawierzchni asfaltowej ul. Wiejskiej na odcinku od posesji 25 do wjazdu w ul. Śmieji w Gogołowej – PZD (I etap), 2024 rok • wyremontowano 2 budynki przy ul. Wiejskiej, • wypłacono odszkodowanie remontowe za 2 budynki przy ul. Wiejskiej, • wypłacono 2 odszkodowania za stodołę oraz studnię przy ul. Wiejskiej, • wypłacono odszkodowanie remontowe za remont nawierzchni asfaltowej ul. Wiejskiej – PZD (II etap), • wypłacono zwrot kosztów za zabezpieczenie budynku warsztatowo-usługowego przy ul. Wiejskiej. Ponadto corocznie na terenie Gminy Mszana (sołectwo Gogołowa i Połomia) są wypłacane odszkodowania za stratę w zasiewach i uprawach rolnych oraz w drzewostanie leśnym na podstawie złożonych wniosków.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. KWK „Borynia - Zofiówka - Bzie” Ruch „Zofiówka”, podjęła w latach 2023 — 2024 w sektorze samorządowym następujące działania związane z zapobieganiem szkód górniczych: • remont nawierzchni drogowej ul. Boczna w Gogołowej, • remont nawierzchni drogowej ul. Jastrzębska w Gogołowej, • Obsługa pompowni terenów bezodpływowych przy ul. Bocznej w Gogołowej, • monitoring wiaduktu drogowego nad torami JSK Sp. z o.o. ul. Jastrzębska, Gogołowa, • remonty dróg i utrzymanie przejezdności w Gogołowej. W okresie 2023-2024 wpłynęło z sektora prywatnego 14 wniosków obejmujących 29 obiektów budowlanych, w tym naprawę 17 obiektów zrealizowano przy: ul. Jastrzębskiej 1 w Gogołowej 4 obiekty, ul. Jastrzębskiej 5 w Gogołowej 1 obiekt, ul. Jastrzębskiej 6 w Gogołowej 4 obiekty, ul. Jastrzębska 10 w Gogołowej 5 obiektów, ul. Boczna 16A w Gogołowej 1 obiekt, ul. Boczna 20 w Gogołowej 1 obiekt, ul. Boczna 14 w Gogołowej 1 obiekt, natomiast w trakcie realizacji jest 12 obiektów: ul. Jastrzębskiej 6 w Gogołowej 3 obiekty, ul. Jastrzębskiej 1 w Gogołowej - 4 obiekty, ul. Boczna 16A w Gogołowej - 2 obiekty, ul. Boczna 14 - 3 obiekty. Polska Grupa Górnicza Oddział KWK ROW Ruch Marcel W 2023 roku złożono łącznie 253 wniosków odszkodowawczych, z których 1 został oddalony. Łącznie zakończono w tym roku 369 napraw, rozpoczęto 35 napraw. Wydatkowano środki w wysokości 5 691 949,75 zł. W 2024 roku złożono łącznie 235 wnioski odszkodowawcze, z których 1 został oddalony. Łącznie zakończono w tym roku 359 napraw, rozpoczęto napraw 18. Wydatkowano środki w wysokości 7 812 767,01 zł. Na podstawie opracowywania corocznie planów napraw szkód górniczych w tym zawartych ugód z władzami miast i gmin, ustalany jest zakres zobowiązań zmierzających do usunięcia powstałych szkód górniczych. Na cyklicznych spotkaniach w urzędach miast i gmin przedstawiany jest stopień zaawansowania i wywiązywania się z poczynionych ustaleń w zakresie napraw szkód górniczych. W przypadku trudności niezależnie od stron ugody, w wykonaniu całego planu napraw danego roku, poszczególne zadania i środki przesuwane są na kolejne lata.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		Zwroty kosztów zabezpieczeń na podstawie wniosków inwestorów: • w 2023 roku dla 12 budynków, • w 2024 roku dla 7 budynków. Każdego roku w planach napraw szkód górniczych zakładany jest budżet finansowy na wypłatę zwrotów kosztów zabezpieczeń w związku z planowanymi wpływami eksploatacji górniczej. Wnioski realizowane są na bieżąco po ich złożeniu przez inwestorów. Polska Grupa Górnicza Oddział KWK ROW Jankowice W latach 2023-2024 na terenie gminy Markłowice wykonano naprawy szkód w 249 obiektach (w tym 56 obiektów budowlanych oraz 193 obiekty rolne). Zawarto 99 ugód, a w tym 70 ugód z tytułu odszkodowań na obiektach rolnych (straty w plonach i uprawach), 25 ugód na remonty i odszkodowania obiektów budowlanych oraz 4 ugody tytułem zwrotu kosztów zabezpieczenia budynków na wpływy projektowanej eksploatacji górniczej. W kolejnych latach planuje się realizację prac w zakresie naprawy szkód górniczych w oparciu o plany i wnioski poszkodowanych, w tym m.in. roboty związane ze zwiększeniem wydajności przepompowni zlokalizowanej w Markłowicach przy ul. Długiej oraz przystosowanie zbiornika wodnego Źródłana Oaza do retencji wód opadowych.
4.	Przeprowadzenie badań zanieczyszczeń gruntu i wód na terenach przemysłowych stwarzających największe zagrożenie dla środowiska i zdrowia	Brak informacji o podjętych działaniach.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu wodzisławskiego, 2025

3.7. Ochrona powierzchni ziemi i gleb

W zakresie ochrony powierzchni ziemi i gleb w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021 - 2024 z perspektywą do roku 2030” założono realizację 6 zadań z czego:

- 1 własne,
- 5 monitorowanych.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań w zakresie ochrony powierzchni ziemi i gleb na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024 w zakresie zadań własnych (tabela nr 12) i zadań monitorowanych (tabela 13).

Tabela 12 Stan realizacji ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie ochrony powierzchni ziemi i gleb na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
1.	Identyfikacja potencjalnych historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi oraz sporządzenie wykazu zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska (art. 101d POŚ)	Starosta Wodzisławski przekazał do RDOŚ jako potencjalnie historyczne zanieczyszczenia powierzchni ziemi następujące tereny: • teren Koksowni Radlin, • opuszczony teren zakładu galwanizerni w Wodzisławiu Śląskim, • teren stacji paliw (dawny PGR) w Pszowie, • teren stacji paliw w Turzy Śląskiej. Tereny te, zostały również wpisane do rejestru prowadzonego przez GDOŚ.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu wodzisławskiego, 2025

Lokalizacja obszarów zagrożonych ruchami masowymi została szczegółowo zobrazowana w Systemie Osłony Przeciwośuwiskowej (SOPO), zamieszczonej na stronie internetowej Państwowego Instytutu Geologicznego. Baza jest na bieżąco aktualizowana przez służby PIG, który następnie przesyła wszystkie nowe obiekty wraz z załącznikami mapowymi. W roku 2023 dokonano zmian w opisie dwóch osuwisk zlokalizowanych na terenie gminy Lubomia.

Tabela 13 Stan realizacji ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie ochrony powierzchni ziemi i gleb na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
1.	Promocja rolnictwa zintegrowanego	Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Częstochowie W ramach naborów prowadzonych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Częstochowie, w 2023 roku płatnościami rolno – środowiskowo – klimatycznymi (WPR 2023-2027), objęte było 28,40 ha gruntów rolnych na terenie powiatu wodzisławskiego, w tym: - Gmina Godów – 1 wniosek na powierzchni 1,76 ha - Miasto Wodzisław Śląski – 4 wnioski na powierzchni 26,64 ha. Natomiast w 2024 roku pakietami pomocowymi objęto 53,69 ha użytków rolnych na terenie powiatu wodzisławskiego, w tym: - Gmina Godów – 1 wniosek na powierzchni 1,76 ha, - Miasto Wodzisław Śląski – 4 wnioski na powierzchni 51,93 ha. W strukturze wariantów pakietów rolno - środowiskowo – klimatycznych można wymienić: - Wariant 1.5 Półnaturalne łąki świeże, - Wariant 2.10 Ochrona siedlisk derkacza, - Wariant 2.4 Półnaturalne łąki wilgotne, - Wariant 2.7 Ochrona siedlisk lęgowych rzadkich gatunków ptaków siewkowych (rycyk, kszyc, krwawodziób, czajka).
2.	Kontrola poziomu zanieczyszczeń gleb - rozwój sieci monitoringu gleb	Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska Badania gleb wykonywane są ogólnie w ramach „Monitoringu chemizmu gleb ornych Polski”, który stanowi podsystem Państwowego Monitoringu Środowiska w zakresie jakości gleb i ziemi. Na terenie powiatu wodzisławskiego znajduje się 1 punkt monitoringowy w miejscowości Mszana - nr 405. Ostatnie wyniki badań chemizmu gleb w ww. punkcie pomiarowym pochodzą z 2020 roku. Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza z siedzibą w Gliwicach W latach 2023-2024 OSChr przeprowadziło badania użytków rolnych na powierzchni 1179,83 ha należących do 79 gospodarstw rolnych. Wyniki odczynu i zasobności gleb

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		w makroelementy w 839 próbka gleb, pobranych przedstawiono poniżej. • Kategoria agronomiczna gleby: - Bardzo lekka 15 próbek (2%), - Lekka 67 próbek (8%), - Średnia 245 próbek (29%), - Ciężka 512 próbek (61%). • Odczyn pH: - Bardzo kwaśny 99 próbek (12%), - Kwaśny 253 próbek (30%), - Lekko kwaśny 352 próbek (42%), - Obojętny 124 próbek (15%), - Zasadowy 11 próbek (1%), • Potrzeby wapnowania: - Konieczne 273 próbek (33%), - Potrzebne 157 próbek (19%), - Wskazane 211 próbek (25%), - Ograniczone 128 próbek (15%), - Zbędne 70 próbek (8%), • Zawartość fosforu: - Bardzo niska 149 próbek (18%), - Niska 275 próbek (33%), - Średnia 201 próbek (24%), - Wysoka 93 próbek (11%), - Bardzo wysoka 119 próbek (14%), • Zawartość potasu: - Bardzo niska 131 próbek (16%), - Niska 222 próbek (26%), - Średnia 307 próbek (37%), - Wysoka 91 próbek (11%), - Bardzo wysoka 86 próbek (10%), • Zawartość magnezu: - Bardzo niska 51 próbek (6%), - Niska 95 próbek (11%),

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		- Średnia 249 próbek (29%), - Wysoka 181 próbek (22%), - Bardzo wysoka 264 próbek (32%).
3.	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb metalami ciężkimi, promieniotwórczymi oraz środkami ochrony roślin	Kontrole gospodarstw rolnych w zakresie gospodarowania środkami ochrony roślin prowadził Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach. W okresie raportowania przeprowadzono kontrole: • stosowania materiału siewnego: 12 kontroli w 2023 roku, 12 kontroli w 2024 roku – nie stwierdzono nieprawidłowości, • występowania organizmów kwarantannowych, nie wykryto agrofagów kwarantannowych, • obserwacji fitosanitarnych pod kątem występowania agrofagów innych niż kwarantannowe – 22 kontrole w 2023 roku, 22 kontrole w 2024 roku. W 2024 roku wykryto <i>Pestalotiopsis funerea</i> w próbie z roślin rodzaju <i>Thuja</i> oraz <i>Phomopsis</i> w próbie z roślin rodzaju <i>Taxus</i>, • punktów prowadzących obrót środkami ochrony roślin: 5 kontroli w 2023 roku, 5 kontroli w 2024 roku – nie stwierdzono nieprawidłowości, • stosowania środków ochrony roślin: 17 kontroli w 2023 roku, 37 kontroli w 2024 roku. Nieprawidłowości stwierdzono podczas 5 kontroli w 2023 roku (3 mandaty) oraz 10 kontroli w 2024 roku (10 mandatów), • pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych: 1 kontrola w 2023 roku. Nie wykryto w badanych próbach pozostałości środków ochrony roślin.
4.	Stosowanie dobrych praktyk rolniczych mających na celu przeciwdziałanie: - spadkowi zawartości próchnicy, - wzrostowi gęstości objętościowej i zmniejszaniu porowatości, zasolenia oraz zakwaszania gleb	Rolnicy z terenu powiatu wodzisławskiego na bieżąco uczestniczą w szkoleniach, spotkaniach z przedstawicielami Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Wodzisławiu Śląskim. W okresie raportowania organizowano głównie spotkania online lub webinaria (z uwagi na sytuację pandemiczną) dotyczących głównie aktualnych naborów PROW oraz integrowanej ochrony roślin uprawnych przed chorobami i szkodnikami, plany azotanowe, środki ochrony roślin. Na bieżąco również udzielane są rolnikom wszelkiego rodzaju konsultacje.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
5.	Ograniczenie do niezbędnego minimum powierzchni gleby objętej zabudową w tym przeznaczania gruntów na cele inne niż rolne i leśne	Powierzchnia wyłączeń z produkcji rolniczej podana do sprawozdania RRW-11 w latach 2023-2024 wynosiła 13,11 ha (34,17 ha w latach 2021-2022), w tym: • 2023 rok 5,52 ha, • 2024 rok 7,59 ha.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu wodzisławskiego, 2023

3.8. Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki w obiegu zamkniętym

W zakresie gospodarki odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021 - 2024 z perspektywą do roku 2030” założono realizację 8 zadań, z czego:

- 1 własne,
- 7 monitorowanych.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024 w zakresie zadań własnych (tabela nr 14), zadań monitorowanych (tabela 15).

Tabela 14 Stan realizacji ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie gospodarki odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
1.	Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej konieczności właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpieczne	W latach 2023-2024 przeprowadzono następujące działania edukacyjne w powiatowych placówkach oświatowych: • Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Wodzisławiu Śląskim: - audycja w ramach akcji Sprzątanie Świata – Polska, przygotowana przez uczniów zaangażowanych w pracę Szkolnej Telewizji Edukacyjnej audycji, której celem jest wzrost świadomości ekologicznej oraz zachęcenie do udziału w akcji sprzątania śmieci zalegających poza miejscami przeznaczonymi do ich składowania, • Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Wodzisławiu Śląskim: - przyłączenie się do Ogólnopolskiej - społecznej inicjatywy „Sprzątnijmy dla Polski” zainicjowanego przez Stowarzyszenie „Dla Polski”. Akcja polegała na grupowym, zorganizowanym oczyszczaniu terenów zielonych z niepożądanych śmieci, • Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Wodzisławiu Śląskim: - działanie w celu minimalizacji odpadów, organizowanie działań w taki sposób, aby produkcja lub konsumpcja były jak najbardziej efektywne, a odpady były ograniczone, recyklingowane lub ponownie wykorzystywane, - akcja „Moje miasto bez elektrośmieci”. Podnoszenie świadomości społecznej ze

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		szczególnym uwzględnieniem rodzin i dzieci, w zakresie prawidłowego postępowania ze zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym, zachęcanie do oddawania elektrośmieci oraz zużytych baterii do punktów zbierania lub innych miejsc wyspecjalizowanych do ich odbioru, budowanie wartości recyklingu zużytych sprzętów jako elementu niezbędnego w procesie ochrony środowiska naturalnego. Działania: zbiórka elektrośmieci, zużytych sprzętów niepotrzebnych w gospodarstwach domowych- baterie, telefony komórkowe, duży i mały sprzęt AGD, - Ogólnopolska akcja „Sprzątamy dla Polski”. Cel: Wspólne, międzypokoleniowe, zorganizowane oczyszczanie terenów zielonych ze śmieci, ekologia, ochrona klimatu, postawa odpowiedzialności młodego pokolenia, dbałość o lokalne środowisko. Działania: Zbiórka śmieci przez uczniów na pobliskich terenach, segregowanie do odpowiednich pojemników. - Wydarzenie z okazji Międzynarodowego Dnia Ziemi. Cel: Promowanie ochrony środowiska, poszerzanie świadomości ekologicznej, inspirowanie do życia w zgodzie z naturą. Działania: Przygotowanie przez uczniów strojów z materiałów pochodzących z recyklingu, pokaz mody, apel szkolny z przypomnieniem informacji jak dbać o środowisko, prawidłowo segregować śmieci, zostać przyjaciółmi planety. - Ogólnopolska kampania edukacyjno-charytatywna „Bądź Eko”. Cel: Edukacja ekologiczna dzieci, a dzięki nim również dorosłych, w zakresie segregacji tuszów do drukarek – tzw. kartridży. Zachęcenie uczniów do przyniesienia z domu zużytych tuszów z drukarek atramentowych i wrzucenia ich do przygotowanych kartonów. Zebrane w ten sposób odpady zostaną przekazane do recyklingu i zostanie zakupiona karma dla zwierzątek ze schronisk. Działania: Uczniowie zbierają puste, zużyte tusze do drukarek. - Ogólnopolski projekt edukacyjny „W ekologicznym świecie dobrze bawić się

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		będziecie". Cel: Kształtowanie postaw proekologicznych u maluchów, wdrażanie do selektywnej zbiórki odpadów oraz motywowanie do działań na rzecz ochrony środowiska, rozbudzanie zainteresowań światem przyrody, zachęcanie do działań prośrodowiskowych, uzmysłowienie roli papieru tektury, kartonu w edukacji szkolnej. Działania: Uczniowie wykonują zadania projektowe zgodnie z harmonogramem. - Program edukacji ekologicznej „Na ekologicznym szlaku. Cel: Poznanie najbliższego środowiska, rozbudzanie odpowiedzialności za środowisko, zachęcanie do troski o przyrodę, aktywizowanie i zachęcanie do brania udziału w akcjach ekologicznych. Działania: Zajęcia i warsztaty ekologiczno-plastyczne, wykorzystanie materiałów przyrodniczych i surowców wtórnych w pracach plastyczno- technicznych. - Ogólnopolski program „Akademia łowców odpadów”. Cel: Rozwijanie świadomości ekologicznej i zachęcanie najmłodszych do podejmowania praktycznych działań na rzecz ochrony środowiska. Działania: Dzieci uczestniczą w zabawach, edukacyjnych grach i Eko Rywalizacjach. Uczestnicy uczą się m.in. segregowania odpadów, kompostowania, tworzenia nowych rzeczy z materiałów recyklingowych, a także organizowania i udziału w akcjach sprzątania. Wszystko to w ramach systemu gospodarki odpadami. • Zespół Szkół Ekonomicznych w Wodzisławiu Śląskim. - Sukcesywnie przez cały rok szkolny zbierano również baterie i elektrośmieci, udział w konkursie „ Elektrośmieci oddajesz- nagrody dostajesz”, - Nawiązano współpracę z UŚ w ramach badania pod nazwą "Edukacja na rzecz klimatu i zielonej transformacji" wysłano list intencyjny, ankiety i wstępną diagnozę, - Realizowano kolejny rok projekt „Transformersi w szkołach – edukacja na rzecz zielonej transformacji i zachowania kultury górniczej w regionie”- cykl warsztatów, wycieczek przedmiotowych,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		- W ramach projektu „Nowoczesna szkoła - lepsze jutro” przekazano do organu prowadzącego zapotrzebowanie na stworzenie nowoczesnej pracowni IT opartej o najnowsze rozwiązania ekologiczne i OZE, której funkcjonowanie będzie odbywać się w oparciu o materiały porecyklingowe i ekologiczne z zastosowaniem energii odnawialnej, - Szkoła brała udział w konkursie Social Innovation Relay, w którym 2 drużyny otrzymały tytuł laureatów konkursu. Zadaniem konkursowym było stworzenie pomysłów na działalność społeczno-ekologiczną. Jedna z drużyną zaprojektowała Ekobutik opierający swoją działalność na ekologicznych uprawach zasilanych kompostem z bioodpadów pozyskanych w szkole. Druga grupa swój biznesplan oparła na tworzeniu biżuterii z plastikowych nakrętek zbieranych w szkole, - W ramach obchodów Dnia Ziemi na stronie szkoły umieszczono prezentację dotyczącą Dnia Ziemi, na korytarzu zaprezentowano gazetkę z hasłem tegorocznych obchodów „Ziemia na krawędzi”, w klasach pierwszych przeprowadzono ankietę „Czy jestem EKO?”, której celem było zwrócenie uwagi na nasze indywidualne działania ekologiczne w środowisku lokalnym, we wszystkich klasach pierwszych na lekcjach plastyki uczniowie tworzyli pracę pod hasłem przewodnim „Ziemia na krawędzi”, • Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Pszowie: - Dzień Ziemi – organizacja konkursu na plakat na temat szeroko pojętej ochrony środowiska, lekcje tematyczne, - sprzątanie świata – udział uczniów w akcji sprzątania terenów zielonych w okolicy szkoły, - warsztaty recyklingowe – zajęcia w bibliotece szkolnej, podczas których uczniowie tworzyli nowe przedmioty z odpadów (np. dekoracje z papieru), - zbiórki elektrośmieci i baterii – zachęcanie uczniów i rodziców do oddawania zużytego sprzętu elektronicznego.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		- Zespół Szkół Technicznych w Wodzisławiu Śląskim: - Akcja „Sprzątanie Świata” 2024 pod hasłem - Na straży czystej Ziemi - cel akcji – rozbudzenie świadomości ekologicznej uczniów i odpowiedzialności za środowisko naturalne, - Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Rydułtowach: - zbiórka baterii w ramach Ogólnopolskiego Programu Edukacyjnego dla Szkół. Przez cały rok szkolny, uczniowie wspólnie z nauczycielami i rodzicami, zbierają zużyte baterie.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu wodzisławskiego, 2025

W okresie raportowania Starosta Wodzisławski wydał 23 decyzje dotyczące gospodarowania odpadami na terenie powiatu (19 w latach 2021-2022).

Tabela 15 Stan realizacji ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie gospodarki odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
1.	Wzmacnianie kontroli prawidłowego postępowania z odpadami	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach W latach 2023-2024 przeprowadzono 19 kontroli w zakresie gospodarki odpadami. Nieprawidłowości stwierdzono w 5 przypadkach.
2.	Sprawozdania z funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi	Wszystkie gminy na co roku sporządzają i przekazują Marszałkowi Województwa Śląskiego sprawozdania z realizacji zadań związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.
3.	Aktualizacja gminnych programów usuwania wyrobów zawierających azbest	Gmina Godów Gmina prowadziła inwentaryzację azbestu oraz opracowała Program usuwania azbestu w 2023 roku. Gmina Gorzyce Gmina nie przeprowadziła inwentaryzacji azbestu i nie opracowywała w latach sprawozdawczych Programu usuwania azbestu.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		Gmina Lubomia Gmina nie przeprowadziła inwentaryzacji azbestu i nie opracowywała w latach sprawozdawczych Programu usuwania azbestu. Gmina Marklowice Gmina nie przeprowadziła inwentaryzacji azbestu ani nie opracowała Programu usuwania azbestu. Gmina Mszana Uchwała Nr LX/412/2023 ws. przyjęcia do realizacji "Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Mszana na lata 2023-2032". Miasto Pszów Miasto nie posiada Programu usuwania azbestu. Miasto Radlin Brak informacji o posiadanym programie. Miasto Rydułtowy W 2022 r. na terenie Miasta Rydułtowy opracowano aktualizację inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest. Miasto Wodzisław Śląski Miasto nie przeprowadzało inwentaryzacji azbestu i nie opracowywało nowego programu usuwania azbestu.
4.	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gmin należących do powiatu (dofinansowania dla mieszkańców)	Gmina Godów W latach 2023-2024 unieszkodliwiono 7,63 Mg wyrobów zawierających azbest. Gmina Gorzyce W latach 2023 – 2024 unieszkodliwiono z terenu gminy 92,24 Mg odpadów zawierających azbest. Gmina Lubomia W 2023 roku unieszkodliwiono z terenu gminy 6,248 Mg odpadów zawierających azbest. Gmina Marklowice W roku 2020 usunięto ostatnie wyroby azbestowe z terenu gminy. Gmina Mszana W 2024 roku unieszkodliwiono 52,68 Mg wyrobów zawierających azbest z 10 gospodarstw rolnych.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		Miasto Pszów W latach 2023-2024 Miasto nie realizowało zadania związanego z unieszkodliwianiem odpadów zawierających azbest. Miasto Radlin W 2023 roku unieszkodliwiono 0,645 Mg azbestu, w 2024 roku unieszkodliwiono 1,800 Mg. Miasto Rydułtowy W roku 2023 unieszkodliwiono łącznie 7,85 Mg wyrobów zawierających azbest z 3 budynków. W roku 2024 unieszkodliwiono łącznie 4,211 Mg wyrobów zawierających azbest z 3 budynków. Miasto Wodzisław Śląski W roku 2023 złożono 2 wnioski, które zostały wycofane, natomiast w 2024 roku złożono 8 wniosków, z czego 5 wniosków zostało zrealizowanych, unieszkodliwiono 13,5 Mg azbestu.
5.	Prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych	Gmina Godów Ogółem na terenie gminy - w 2023 roku zebrano 2 286,034 Mg odpadów niesegregowanych oraz 3283,893 Mg odpadów zebrano w sposób selektywny, poziom odzysku 46,71%, - w 2024 roku zebrano 2 305,519 Mg odpadów niesegregowanych oraz 3563,401 Mg odpadów zebrano w sposób selektywny, poziom odzysku 49,9%, Gmina Gorzyce Ogółem na terenie gminy w 2023 roku zebrano 3 787,54 Mg odpadów, z tego 1 943,31 Mg zebrano w sposób selektywny. Gmina Lubomia Ogółem na terenie gminy w 2023 roku zebrano 3 566,55 Mg odpadów, z tego 1 908,41 Mg zebrano w sposób selektywny (1 943,31 Mg w 2021 roku) Gmina Marklowice Ogółem na terenie gminy w 2023 roku zebrano 2096,15 Mg odpadów, z tego 1 239,96 Mg zebrano w sposób selektywny (1 206,98 Mg w 2021 roku). Gmina Mszana Ogółem na terenie gminy w 2023 roku zebrano 3 594,223 Mg odpadów, z tego 2 313,333 Mg zebrano w sposób selektywny (1 693,30 Mg w 2021 roku).

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		Miasto Pszów Ogółem na terenie gminy w 2023 roku zebrano 6 031,423 Mg odpadów, z tego 1 925,945 Mg zebrano w sposób selektywny. Miasto Radlin Ogółem na terenie gminy w 2021 roku zebrano 7 103 Mg odpadów, z tego 2 967 Mg zebrano w sposób selektywny (2 898,25 Mg w 2021 roku). Miasto Rydułtowy Ogółem na terenie gminy w 2023 roku zebrano 6 947,218 Mg odpadów, z tego 2 897,258 Mg zebrano w sposób selektywny. W 2024 roku zebrano 7 059,663 Mg odpadów, z tego 2 951,933 Mg zebrano w sposób selektywny. Miasto Wodzisław Śląski Ogółem na terenie gminy w 2023 roku zebrano 16 979,307 Mg odpadów, z tego 8 215,487 Mg zebrano w sposób selektywny (9 871,58 w Mg w 2021 roku). Brak danych za 2024 rok w okresie sporządzania niniejszego Raportu.
6.	Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, unieszkodliwianych przez składowanie. Selektywna zbiórka i osiągnięcie poziomów odzysku odpadów	Gmina Godów W 2023 roku na terenie gminy zebrano selektywnie 1 335,34 Mg odpadów ulegających biodegradacji. Gmina Gorzyce W 2023 roku na terenie gminy zebrano selektywnie 1 348,53 Mg odpadów ulegających biodegradacji (1 079,56 Mg w 2021 roku). Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, przekazywanych do składowania: 17,24%, Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych: 32,33%, Poziom składowania odpadów komunalnych: 29,62%. Gmina Lubomia W 2023 roku na terenie gminy zebrano selektywnie 661,09 Mg odpadów ulegających biodegradacji (465,88 Mg w 2021 roku). Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła - 35,00% Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania - 1,55% (kompostowanie).

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		Gmina Marklowice W 2023 roku na terenie gminy zebrano selektywnie 520,34 Mg odpadów ulegających biodegradacji (396,40 Mg w 2021 roku). Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych - 47,52 %, Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – 16,14 %, Osiągnięty poziom składowania odpadów komunalnych – 21,69 %. Gmina Mszana W 2023 roku na terenie gminy zebrano selektywnie 1029,27 Mg odpadów ulegających biodegradacji (756,50 Mg w 2021 roku). Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych – 46,20 %, Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – 68,06 %, Osiągnięty poziom składowania odpadów komunalnych – 27,78 %. Miasto Pszów W 2023 roku na terenie gminy zebrano selektywnie 366,018 Mg odpadów ulegających biodegradacji (752,64 Mg w 2021 roku). Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych – 36,6%, Osiągnięty poziom składowania odpadów komunalnych – 25,74 %. Miasto Radlin W 2023 roku na terenie gminy zebrano selektywnie 648,25 Mg odpadów ulegających biodegradacji (700,78 Mg w 2021 roku). Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych – 35,73%, Udział przekazanych do termicznego przekształcania odpadów komunalnych w stosunku do odebranych i zebranych odpadów – 2,34 %. Miasto Rydułtowy W 2023 roku na terenie gminy zebrano selektywnie 1 464,36 Mg odpadów ulegających biodegradacji. Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych – 25,92 %,

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania – 10,93 %, Osiągnięty poziom składowania odpadów komunalnych – 32,09 %. Miasto Wodzisław Śląski W 2023 roku na terenie gminy zebrano selektywnie 3 788,68 Mg odpadów ulegających biodegradacji (4 280,32 Mg w 2021 roku). Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych w 2023 roku wynosi 40,12%, Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania wynosi 0,58%, Osiągnięty poziom składowania odpadów komunalnych – 14,25%. Brak danych za 2024 roku w okresie sporządzania niniejszego Raportu.
7.	Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej konieczności właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpieczne	Zadanie realizowane pośrednio w trakcie realizacji innych działań edukacyjnych opisanych w pozycji nr 13 w Tabeli nr 2.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu wodzisławskiego, 2025

3.9. Zarządzenie zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrona i poprawa stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu

W zakresie zarządzania zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrony i poprawy stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021 - 2024 z perspektywą do roku 2030” założono realizację 15 zadań, z czego:

- 1 własne,
- 14 monitorowanych.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań w zakresie zarządzania zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrony i poprawy stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024 w zakresie zadań własnych (tabela nr 16) i zadań monitorowanych (tabela 17).

Tabela 16 Stan realizacji ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie zarządzania zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrony i poprawy stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
1.	Nadzór nad lasami własności Skarbu Państwa	Nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa został powierzony Nadleśniczemu Lasów Państwowych Nadleśnictwa Rybnik w drodze porozumienia z dnia 18 czerwca 2019 r. W ramach ww. porozumienia z Nadleśniczym Lasów Państwowych Nadleśnictwa Rybnik: • w roku 2023: - pozyskano 209,53 m³ drewna; - wydano 21 świadectw pozyskania drewna; - przeprowadzono 4 interwencje. • w roku 2024: - pozyskano 207,72 m³ drewna; - wydano 26 świadectw pozyskania drewna; - przeprowadzono 58 wizji terenowych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu wodzisławskiego, 2025

W latach 2023 – 2024 Starosta Wodzisławski nie dokonywał aktualizacji Uproszczonych Planów Urządzenia Lasów. W roku 2023 Starosta Wodzisławski wydał 151 decyzji zezwalających na wycinkę drzew i krzewów rosnących na terenach stanowiących własność gminy, w 2024 roku wydano 174 decyzje. W 2023 roku przeprowadzono 70 kontroli wywiązywania się z obowiązku

nasadzeń zastępczych na etapie upływu terminu dokonania nasadzeń, natomiast w 2024 roku przeprowadzono analogicznych kontroli 56.

Tabela 17 Stan realizacji ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie zarządzenia zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrony i poprawy stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
1.	Aktualizacja systemu monitoringu różnorodności biologicznej i georóżnorodności oraz zagospodarowania przestrzennego, zintegrowanego z ORSIP i bazami GIOŚ	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego Oddział w Rudach Nie realizowano w okresie raportowania.
2.	Kontynuowanie inwentaryzacji waloryzacji przyrodniczej województwa za szczególnym uwzględnieniem grup organizmów, zbiorowisk roślinnych i siedlisk przyrodniczych o niewystarczającym rozpoznaniu	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego Oddział w Rudach Nie realizowano w okresie raportowania.
3.	Rozwój bazy dydaktycznej edukacji przyrodniczej oraz realizacja działań z zakresu edukacji ekologicznej oraz walorów przyrodniczych parków krajobrazowych	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Rybnik Na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023- 2024 przeprowadzono 11 spotkań, w których uczestniczyło łącznie 596 osób. Tematyka: gospodarka leśna.
4.	Rozpoznanie obszarów występowania, identyfikacja zagrożeń oraz określenie warunków ochrony i monitoring gatunków i siedlisk objętych ochroną na potrzeby realizacji planów zadań ochronnych	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Rybnik W ramach Akcji Straży Leśnej Nadleśnictwa Rybnik w 2023 i 2024 roku służby patrolowe prowadziły działania m.in. pod kątem zwalczania kłusownictwa: • Akcja Choinka- w tym zwalczanie kłusownictwa, • Odłowy Niemodlin –rezerwat Łęczczok w tym zwalczanie kłusownictwa, • Akcja Wieniec- w tym zwalczanie kłusownictwa W latach 2023 - 2024 nie wykazano przypadków kłusownictwa na terenie powiatu Wodzisławskiego.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
5.	Integracja działań w ramach wdrażania zapisów Strategii Ochrony Przyrody Województwa Śląskiego	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego Oddział w Rudach Nie realizowano w okresie raportowania.
6.	Zapewnienie właściwej ochrony bioróżnorodności, terenów zieleni i krajobrazu w planowaniu przestrzennym	Zadanie realizowane przez gminy powiatu wodzisławskiego na bieżąco podczas opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
7.	Oznakowanie granic obszarów uznanych za formy ochrony przyrody oraz postawienie tablic informacyjnych	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego Oddział w Rudach Nie realizowano w okresie raportowania.
8.	Opracowanie i wdrażanie założeń udostępniania turystycznego obszarów cennych przyrodniczo oraz utrwalanie osiągniętych efektów z uwzględnieniem pojemności turystycznej tych obszarów	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego Oddział w Rudach Nie realizowano w okresie raportowania.
9.	Zachowanie lub odtwarzanie właściwego stanu siedlisk i gatunków poprzez realizację zadań ochronnych wyznaczonych dla obszaru parku krajobrazowego	Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego Oddział w Rudach Nie realizowano w okresie raportowania.
10.	Przebudowa drzewostanów na terenach leśnych w kierunku zgodności z siedliskiem oraz zalesienia	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Rybnik W latach 2023-2024 na obszarze powiatu wodzisławskiego nie odnotowano odtworzeń ani zalesień nowych terenów.
11.	Zachowanie bioróżnorodności na terenach wiejskich z wykorzystaniem programów rolno-środowiskowych	Opis realizacji zadania opisano w pozycji nr 1 Tabeli nr 13.
12.	Zachowanie i odtwarzanie właściwego stanu siedlisk, cennych gatunków, elementów przyrody nieożywionej oraz krajobrazu	Gmina Marklowice W 2024 roku Rada Gminy Marklowice przyjęła Uchwałę Nr LX/327/24 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie pomnika przyrody. Pomnikiem przyrody na terenie Gminy Marklowice

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
	także poza terenem obszarów chronionych	jest drzewo z gatunku dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>). Drzewo posiada obwód pnia mierzony na wysokości 130 cm od podłoża 570 cm, wysokość ok. 28 m, oraz średnicę korony 30 m. Drzewo rośnie na nieruchomości o numerze działki 1001/104, obręb Markłowice Górne.
13.	Usuwanie roślinności inwazyjnej	W okresie raportowania nie usuwano roślinności inwazyjnej.
14.	Prowadzenie prac pielęgnacyjno – konserwatorskich pomników przyrody na terenie poszczególnych gmin	Zadanie zaplanowane do realizacji przez gminy powiatu wodzisławskiego. Po analizie otrzymanych informacji z gminy, stwierdzono, że zadanie nie było realizowane w latach 2023-2024.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu wodzisławskiego, 2025

3.10. Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska

W zakresie przeciwdziałania zagrożeniom środowiska w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021 - 2024 z perspektywą do roku 2030” założono realizację 7 zadań, z czego:

- 2 własne,
- 5 monitorowanych.

W poniższych tabelach zestawiono stan realizacji zadań w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom środowiska na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 – 2024 w zakresie zadań własnych (tabela nr 18) i zadań monitorowanych (tabela 19).

Tabela 18 Stan realizacji ZADAŃ WŁASNYCH w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom środowiska na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
1.	Wsparcie jednostek OSP w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego	W latach 2023 – 2024 Powiat Wodzisławski nie doposażał jednostek OSP w sprzęt do ratownictwa chemiczno-ekologicznego. Zadanie to jest realizowane przez Gminy.
2.	Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	Zadanie realizowane pośrednio w trakcie realizacji innych działań edukacyjnych opisanych w pozycji nr 4 w Tabeli nr 1.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu wodzisławskiego, 2025

Tabela 19 Stan realizacji ZADAŃ MONITOROWANYCH w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom środowiska na terenie powiatu wodzisławskiego w latach 2023 - 2024

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
1.	Wsparcie jednostek OSP w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego	Zgodnie z ustawą o Ochotniczych Strażach Pożarnych jednostki są finansowane m.in. z budżetów Gmin i Miast, w ramach tzw. utrzymania gotowości bojowej. Zakres finansowania dotyczy m.in. zakupu sprzętu i wyposażenia jednostki, umundurowania, utrzymania w gotowości pojazdów i sprzętu mechanicznego, w tym.: kontrole techniczne, przeglądy, zakup paliwa, ubezpieczenia, zakupu energii, opału, wody itd. Finansowanie jednostek ze środków gminnych nie jest jedynym źródłem ich dochodu. Inne źródła to: zbiórki publiczne, 1,5%

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
		podatku od osób fizycznych, środki z Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, darowizny, środki z Wojewódzkiego i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz środki z Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej.
2.	Przeciwdziałanie poważnym awariom poprzez prowadzenie kontroli zakładów, szkoleń, badań przyczyn tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach W 2023 roku przeprowadzono 3 kontrole w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym. Stwierdzono nieprawidłowości w 1 przypadku.
3.	Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku (w razie zaistnienia takiej konieczności)	Nie było konieczności prowadzenia tego typu działań.
4.	Zapobieganie lub usuwanie skutków zanieczyszczenia środowiska	Miasto Radlin 16 września 2023 r. miało miejsce osunięcie części skarpy na hałdzie odpadów węglowych w Radlinie, na terenie PGG S.A., eksploatowanej przez Spółkę Barosz – Gwimet. Zdarzenie to spowodowało chwilowe wyniesienie do atmosfery dużej ilości zanieczyszczeń pyłowych oraz ich opad na terenie zabudowy jednorodzinnej w Radlinie. Miasto Rydułtowy W latach 2023-2024 na terenie Miasta Rydułtowy zewidencjonowano 10 dzikich wysypisk. W 2023 roku zewidencjonowano 7 takich miejsc, z czego 6 zostało uporządkowanych. W 2024 roku zewidencjonowano 3 takie miejsca, z czego 2 zostały uporządkowane, natomiast w stosunku do jednego Burmistrz Miasta Rydułtowy wydał decyzję nakazującą posiadaczowi odpadów usunięcie ich z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania. Miasto Wodzisław Śląski W roku 2023 strażnicy interweniowali 26 razy w sprawie miejsc zanieczyszczonych śmieciami. Natomiast w roku 2024 w związku z ujawnieniem zanieczyszczeń różnych miejsc bądź porzuceniem odpadów interweniowano 32 razy.
5.	Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska	Zadanie realizowane pośrednio w trakcie realizacji innych działań edukacyjnych opisanych w pozycji nr 13 w Tabeli nr 2.

L.p.	Zadania planowane do realizacji	Stan realizacji zadań na dzień 31.12.2024 r.
	i życia ludzi z tytułu poważnych awarii	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim oraz instytucji działających w zakresie szeroko pojętej ochrony środowiska na obszarze powiatu wodzisławskiego, 2025

4. Ocena stopnia realizacji Programu ochrony środowiska dla powiatu wodzisławskiego według wskaźników

Na potrzeby niniejszego „Raportu...” wykorzystano tabelę wskaźników zamieszczoną w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego. Wskaźniki te wskazują na tendencję zmian, jakie następują w cyklach dwuletnich na obszarze powiatu wodzisławskiego.

W kolumnach umieszczono wartości 41 wskaźników z okresu realizacji POŚ, a następnie porównano je ze stanem wyjściowym. Stan aktualny został określony na podstawie danych otrzymanych ze Starostwa Powiatowego w Wodzisławiu Śląskim, Urzędów Miast i Gmin oraz z danych GUS.

Tabela 20 Wskaźniki efektywności Programu Ochrony Środowiska

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość wyjściowa [2021 rok]	Wartość na koniec okresu raportowania [2024 rok]	Tendencja zmian
Powietrze atmosferyczne					
1	Zmiana stężeń zanieczyszczeń pyłowych (pyłu PM10) na stanowiskach pomiarowych strefy śląskiej w stosunku do roku poprzedniego	%	Wodzisław Śląski 40 [µg/m³]	Wodzisław Śląski 2023 rok – 27 [µg/m³] 2024 rok – brak danych	
2	Emisja zanieczyszczeń pyłowych z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok	175	137	
3	Emisja zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok	403 299	369 080	
4	Zużycie energii elektrycznej w roku w sektorach: • przemysł • gospodarstwa domowe • transport • rolnictwo	MWh	- 78 521,56 - -	- 118 476,746 - -	
5	Sprzedaż energii cieplnej	GJ	486 206	472 554	
6	Liczba stref, które otrzymały klasę C ze względu na przekroczenie normy dobowej dla pyłu PM10 (liczba stref, w	sztuk	1	1	-

	których dokonuje się pomiaru szt.)				
7	Liczba stref, które otrzymały klasę C ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego powiększonego o margines tolerancji pyłu PM _{2,5} /liczba stref, w których dokonuje się pomiaru (szt.)	sztuk	1	1	-
Zasoby wodne					
8	% JCWP o wykazanym co najmniej dobrym stanie wód	%	0	0	-
9	% punktów pomiarowych wód podziemnych, dla których wykazano dobry stan chemiczny wód	%	0	0	-
10	Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w stosunku do ludności ogółem	%	70,4	71,3	
11	Stosunek objętości ścieków wymagających oczyszczenia, ale odprowadzonych do środowiska jako nieoczyszczone do objętości odprowadzonych ścieków wymagających oczyszczenia ogółem	%	97,56	b.d.	-
12	Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków	%	77,0	81,8	
13	Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków z podwyższonym usuwaniem biogenów	%	71,00	76,1	
14	Zużycie wody w przeliczeniu na mieszkańca	m ³ /rok	86,2	90,4	
15	Pojemność obiektów małej retencji wodnej	dam ³	b.d.	42,78	

Gospodarka odpadami					
16	Masa odebranych odpadów komunalnych – ogółem	Mg	66 910,55	64 479,63	* rok 2021 był czasem COVID i ilości odpadów w tym czasie były dużo wyższe niż w innych latach – stąd spadki w 2024 roku
17	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie	Mg	34 800,50	34 235,38	
18	Odpady komunalne zebrane z gospodarstw domowych	kg/mieszkańca	371	430	
19	Masa odpadów komunalnych odebranych jako zmieszane odpady komunalne	tys. Mg	32 110,05	30 244,25	
20	Liczba czynnych składowisk odpadów, na których są składowane odpady komunalne	sztuk	0	0	-
21	Liczba instalacji do mechaniczno - biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych	sztuk	0	0	-
Ochrona przyrody					
22	Liczba i powierzchnia obszarów chronionych	sztuk, ha	*1 + 20 642,85	1+19 642,85	
23	Powierzchnia lasów	ha	2 760,88	2 758,53	
24	Lesistość powiatu	%	9,6	9,6	-
25	Powierzchnia terenów zielonych	ha	511,32	511,32	-
26	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej	ha	247,91	251,85	
27	Powierzchnia parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej w miastach w stosunku do powierzchni ogólnej	%	0,9	0,9	-

Zasoby surowców naturalnych					
28	Udokumentowane zasoby bilansowe ważniejszych surowców występujących na terenie powiatu				
	metan pokładów węgla (MPW)		414,26	764,31	
	węgiel kamienny		1 155 139	2 192 311	
	rudy cynku i ołowiu		0	0	-
	dolomity		0	0	-
	surowce ilaste ceramiki budowlanej		11 988	11 988	-
	wapienie i margle przemysłu cementowego		0	0	-
	kamienie łamane i boczne		0	0	-
	piaski formierskie		0	0	-
	piaski podsadzkowe	tys. m ³	82 560,02	82 560,02	-
	piaski i żwiry	tys. ton	145 369	132 777	
	torfy		0	0	-
	wody lecznicze zmineralizowane, wody termalne		0	0	-
Gleby					
29	Powierzchnia gruntów ornych	ha	13 385	13 365	
30	Powierzchnia upraw wieloletnich	ha	nie dotyczy	nie dotyczy	
31	Powierzchnia łąk i pastwisk	ha	3 250	3 226	
32	Łączna powierzchnia użytków rolnych	ha	18 064	18 030	
Tereny przemysłowe					
33	Grunty zrekultywowane – powierzchnia [w gestii Powiatu]	ha	b.d.	0	-

34	Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji				
	ilość	szt.	31	33	
	powierzchnia	ha	806,4	814,4	
35	Udział obszarów zdegradowanych w ogólnej powierzchni powiatu	%	0,28	0,28	-
36	Grunty wymagające rekultywacji	ha	85,16	92,40	
Hałas					
37	Liczba punktów monitoringu hałasu, w których stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych	sztuk	3 kontrole (2019 rok) 2 decyzje	6 kontroli 8 decyzji	
38	Drogi o nawierzchniach „cichych”	km	b.d.	b.d.	-
Promieniowanie elektromagnetyczne					
39	Wyniki pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych na terenie województwa śląskiego uzyskane na podstawie badań wykonywanych w ramach PMŚ:				
	centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców > 50 tys.	V/m	nie dotyczy	nie dotyczy	-
	centralne dzielnice lub osiedla miast o liczbie mieszkańców < 50 tys.	V/m	max 0,84	max 1,9	
Przeciwdziałanie poważnym awariom					
40	Liczba zakładów w rejestrze potencjalnych sprawców poważnych awarii	sztuk	0	0	-
41	Liczba zdarzeń o znamionach poważnej awarii oraz poważnych awarii na terenie powiatu	sztuk	0	0	-

Źródło: opracowanie własne

*1 zespół przyrodniczo-krajobrazowy 20 pomników przyrody

Legenda:

- poprawa wskaźników
- pogorszenie wskaźników
- stan wskaźników bez zmian

Analizując zmiany wskaźników można zauważyć, w których dziedzinach środowiskowych odnotowano znaczący progres, a gdzie należy zintensyfikować działania celem zachowania środowiska w stanie niepogorszonym bądź lepszym.

W zakresie powietrza atmosferycznego wskaźniki uległy poprawie, wyniki pomiarów ze stacji w Wodzisławiu Śląskim w 2024 roku, wskazują na stężenie pyłu PM10 na poziomie 27 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w 2021 roku). Ograniczona została również emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych z zakładów uciążliwych z 175 Mg/rok w 2021 roku do 137 Mg/rok w 2024 roku oraz z 403 299 Mg/rok w 2021 roku do 369 080 Mg/rok w 2024 roku.

Zmniejszono również sprzedaż energii cieplnej o 13 652 GJ w latach 2021-2024.

W zakresie zasobów wodnych pozytywne zmiany odnotowano w dziedzinie związanej z gospodarką wodno – ściekową – zanotowano wzrost odsetka ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków, w wyniku prowadzonych działań związanych z rozbudową systemu kanalizacji sanitarnej w gminach powiatu wodzisławskiego. Ponadto zwiększyły się możliwości retencji wód opadowych i roztopowych z uwagi na realizację i chętny udział mieszkańców w Programie „Moja woda”.

W zakresie gospodarki odpadami w stosunku do 2018 i 2019 roku wzrosła ilość wytwarzanych odpadów ogółem, a tym samym w przeliczeniu na 1 mieszkańca z 371 kg/rok do 430 kg/rok. *(*lata 2021-2022 to czas COVID kiedy to ilości zbieranych odpadów były większe niż w poprzednich latach dlatego porównania dokonujemy do lat poprzednich, a nie niestandardowych)* Nie mniej na korzyść przemawia fakt, że coraz więcej odpadów zbieranych jest w sposób selektywny.

W zakresie ochrony przyrody niekorzystną tendencję zmian odnotowano w liczbie obszarów chronionych (zmniejszyła się ilość pomników przyrody) oraz powierzchni lasów. Pozostałe wskaźniki pozostały na tym samym poziomie co w roku bazowym 2021.

W zakresie zasobów surowców naturalnych uległy zmianie ilości zbilansowanych zasobów metanu z pokładów węgla oraz węgla kamiennego oraz piasków i żwirów. Pozostałe złoża, z uwagi na brak ich eksploatacji, nie zmieniły swojej udokumentowanej zasobności.

W zakresie gleb zmniejszeniu uległy powierzchnie użytków rolnych, z uwagi na poczynione wyłączenia związane z zabudową nowych terenów na terenie powiatu wodzisławskiego.

W wyniku podjętych czynności w zakresie gospodarowania kopalinami zwiększeniu uległa powierzchnia gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji. Do rekultywacji zobowiązane są podmioty, które w wyniku swojej działalności negatywnie wpływają na jakość gleb.

W latach 2023-2024 Starosta Wodzisławski wydał 8 decyzji określających dopuszczalny poziom hałasu (w latach 2021-2022 2 decyzje).

W tym samym okresie Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach przeprowadził na terenie powiatu wodzisławskiego łącznie 6 kontroli w 6 przedsiębiorstwach.

Nie stwierdzono naruszeń przestrzegania wymaganych przepisów w zakresie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku.

W wyniku przeprowadzonych badań pól elektromagnetycznych w środowisku nie odnotowano punktów monitoringowych z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego.

Nie uległy zmianie wskaźniki określone dla zagrożeń poważnymi awariami - ich wielkość utrzymała się na takim samym poziomie co w roku bazowym 2021.

5. Podsumowanie

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą do roku 2030 stanowił podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej na terenie powiatu. Pierwszy okres raportowania Programu ochrony środowiska obejmował lata 2021 – 2022. Niniejszy dokument stanowi drugi Raport z realizacji Programu ochrony środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą do roku 2030 za lata 2023-2024, zawiera analizę realizacji przedsięwzięć planowanych w aktualizacji POŚ z 2023 i 2024 roku, ocenę stopnia realizacji celów ekologicznych, ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem, analizę efektywności programu w oparciu o wskaźniki w nim określone.

Raport przedstawia dotychczas podjęte działania oraz potrzeby zmian w przyjętych priorytetach w kontekście zaistniałych zmian stanu środowiska na terenie powiatu wodzisławskiego oraz w kontekście konkretyzacji wielu zamierzeń inwestycyjnych przyjętych przez Powiat, a także Gminy, Miasta i podmioty gospodarcze.

Najważniejszymi zadaniami własnymi Powiatu obejmującymi realizację celów w zakresie znaczącej poprawy jakości powietrza oraz racjonalnej gospodarki energetycznej w latach 2023-2024 były m.in. budowa, przebudowa i modernizacja dróg powiatowych z infrastrukturą towarzyszącą. W roku 2023 oddano do użytkowania 9,49 km nowych nawierzchni jezdni, poprawiono bezpieczeństwo pieszych poprzez wybudowanie 0,40 km nowych chodników, natomiast 8,57 km chodników zostało przebudowanych, a także wybudowano 225 mb ścieżki rowerowej o łącznej wartości 37 046 345,83 zł.

Ponadto w latach 2023 - 2024 Starosta Wodzisławski wydał 9 pozwoleń na emisję gazów i pyłów do powietrza (w latach 2021-2022 10 pozwoleń).

Gminy i Miasta powiatu wodzisławskiego także miały swój wkład w ograniczeniu niskiej emisji poprzez termomodernizacje obiektów użyteczności publicznej oraz budowę, przebudowę oraz remont dróg gminnych.

Gminy i Miasta udzielały dofinansowania mieszkańcom na swoim terenie poprzez realizację programów wymiany kotłów w ramach Planów gospodarki niskoemisyjnej oraz Programów ograniczenia niskiej emisji. W latach 2023-2024 na terenie powiatu wymieniono 454 szt. nieekologicznych źródeł ciepła oraz wykonano 27 termomodernizacji obiektów mieszkalnych i 13 obiektów użyteczności publicznej.

Zgodnie z informacjami WFOŚiGW w Katowicach w okresie 2023-2024 w powiecie wodzisławskim 4240 Beneficjentów zrealizowało inwestycje w zakresie „Czystego Powietrza” i otrzymało dofinansowanie.

Łączna długość dróg publicznych na terenie powiatu wodzisławskiego wynosi 788,493 km. Przez teren powiatu wodzisławskiego przebiegają autostrada A1 o długości 14,976 km, droga krajowa nr 78 o długości 18,317 km, drogi wojewódzkie – o łącznej długości 48,5 km, drogi powiatowe o łącznej długości ponad 205 km, drogi gminne o łącznej długości 501,7 km.

Poprawa infrastruktury drogowej i kolejowej powoduje ograniczenie hałasu komunikacyjnego, dlatego tak ważne jest utrzymywanie jej w dobrym stanie.

Na terenie powiatu wodzisławskiego zlokalizowanych jest 11 odcinków linii kolejowych zaliczonych do 7 linii kolejowych 140, 158, 176, 192, 875, 876, 877. Długość linii według danych PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. na koniec 2024 roku wynosiła 56,666 km. W latach

2023-2024 na terenie powiatu PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. zaprojektowało i zrealizowało 4 inwestycje na linii nr 158, 140 obejmujące m.in. naprawę toru, 2 przejazdów kolejowych, budowę nowego przystanku.

Z przeprowadzonych analiz wynika, że najbardziej uciążliwy jest hałas drogowy generowany przez pojazdy samochodowe, który ma charakter ciągły i obejmuje swoim zasięgiem coraz większy obszar. Przez ostatnie lata liczba samochodów na drogach systematycznie rośnie, co powoduje wzrost emisji hałasu, nie tylko przez pojazdy osobowe, ale również przez pojazdy ciężarowe i motocykle.

Oddziaływanie akustyczne związane z działalnością gospodarczą na terenie powiatu wodzisławskiego uwarunkowane jest emisją hałasu pochodzącą z działalności gospodarczych i zakładów (przemysłowych, wytwórczych i rzemieślniczych), które stanowią źródło emisji hałasu. W latach 2023-2024 Starosta Wodzisławski wydał 8 decyzji określających dopuszczalny poziom hałasu (w latach 2021-2022 2 decyzje).

W tym samym okresie Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach przeprowadził na terenie powiatu wodzisławskiego łącznie 6 kontrole w 6 przedsiębiorstwach. Nie stwierdzono naruszeń przestrzegania wymaganych przepisów w zakresie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku.

W zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021 - 2024 z perspektywą do roku 2030” założono realizację 3 zadań, z czego 1 własne, 2 monitorowane.

Do zadań własnych Starosty Wodzisławskiego należy gromadzenie danych nt. instalacji emitujących pola elektromagnetyczne wymagających zgłoszeń. W latach 2023–2024 przyjęto łącznie 67 zgłoszeń, informacji o nieistotnej zmianie danych oraz informacji o zakończeniu eksploatacji instalacji z zakresu pól elektromagnetycznych na terenie powiatu. Powyższe informacje i zgłoszenia Starosta Wodzisławski przekazuje WIOŚ w Katowicach oraz PWIS w Katowicach. Dodatkowo dane te zamieszczane są w rejestrze SI2PEM.

Rok 2020 był ostatnim, w którym monitoringowe badania PEM realizowane były w trzyletnich cyklach – na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2007 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2007 nr 221 poz. 1645). Od 2021 r. obowiązuje nowe rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020 poz. 2311), które znacznie zmieniło system monitoringowy pomiarów PEM w Polsce.

W ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska w 2023 roku, na terenie powiatu wodzisławskiego przeprowadzono pomiary okresowe (monitoringowe) promieniowania elektromagnetycznego (PEM) w 5 punktach pomiarowych. Wyniki półgodzinnych, ciągłych pomiarów monitoringowych, nie wykazały przekroczenia dopuszczalnych poziomów pola elektromagnetycznego w środowisku dla badanego zakresu częstotliwości od 80 MHz do 60 GHz – poziom dopuszczalny określono na poziomie 28 V/m. W chwili opracowywania niniejszego raportu brak informacji o wynikach badań monitoringowych przeprowadzonych w 2024 roku.

W zakresie zrównoważonego gospodarowania wodami w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021 - 2024 z perspektywą do roku 2030” założono

realizację 8 zadań. W okresie raportowania nie realizowano zadania dotyczącego opracowania i ustanowienia stref ochronnych ujęć wód. Pozostałe 7 zadań były realizowane zgodnie z kompetencjami poszczególnych organów.

Dla zadań własnych Powiatu zaplanowano utrzymywanie, doposażenie i optymalizację wykorzystania magazynów przeciwpowodziowych. W latach 2023 - 2024 na potrzeby powiatowego magazynu zarządzania kryzysowego zakupiono wyposażenie na łączny koszt 58 368,08 zł, które może być wykorzystywane podczas prowadzonych akcji przeciwpowodziowych.

W roku 2023 w powiecie wodzisławskim 224 Beneficjentów skorzystało z Programu „Moja Woda” na działania związane z zatrzymaniem wody opadowej w obrębie nieruchomości.

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach w roku 2024 na obszarze powiatu wodzisławskiego zrealizowało zadania o charakterze utrzymaniowym na ciekach na długości 44,725 km, na łączną kwotę 572 497,11 zł.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 3 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 446 z późn.zm.) oraz art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 328 z późn. zm.) zbiorowe zaopatrzenie ludności w wodę i odprowadzanie ścieków jest zadaniem własnym gmin.

Stosunek ilości mieszkańców podłączonych do wodociągu do ogólnej liczby mieszkańców wynosi 98,8% według stanu na koniec 2024 roku. Zgodnie z danymi podanymi przez gminy i miasta lub zarządców sieci na terenie powiatu wodzisławskiego aktualnie istnieje 844,35 km czynnej sieci wodociągowej (799,8 km w 2019 roku). W latach 2021-2024 wybudowano łącznie 44,55 km sieci wodociągowej.

Siecią kanalizacyjną objętych jest ok. 71,3% mieszkańców powiatu wodzisławskiego. Dla porównania w 2021 r. siecią kanalizacyjną było objętych 70,4%. Jest to wzrost o 0,9%. Sieć kanalizacyjna na terenie powiatu jest systematycznie rozbudowywana. Długość sieci kanalizacyjnej w 2021 roku wynosiła 727,2 km, a przyłączy do kanalizacji było 14 958 szt. W 2024 r. długość sieci kanalizacyjnej wynosiła już 860,2 km i podłączonych było do niej 16 201 szt. przyłączy, co jest sukcesem. Mieszkańcy powiatu wodzisławskiego podejmują również działania w celu wyeliminowania zbiorników bezodpływowych (szamb), na rzecz podłączenia do kanalizacji sanitarnej, a tam, gdzie to jest nieuzasadnione technicznie i ekonomicznie, budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. W 2021 r. na terenie powiatu wodzisławskiego funkcjonowało około 13 380 szt. zbiorników bezodpływowych oraz 726 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków. Natomiast w 2024 r. liczba zbiorników bezodpływowych wynosiła 10 856 szt., przydomowych oczyszczalni ścieków 1 096 szt.

W zakresie zarządzania zasobami geologicznymi w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021 - 2024 z perspektywą do roku 2030” założono realizację 7 zadań.

Zadania własne Powiatu obejmowały rewitalizację i rekultywację (w tym zagospodarowanie krajobrazowo - przyrodnicze, rekreacyjne oraz na cele inwestycyjne) terenów przemysłowych i zdegradowanych, w pierwszej kolejności stwarzających największe zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi, utrzymanie i systematyczne aktualizowanie bazy danych o terenach przemysłowych i zdegradowanych (ORSIP, OPI-TPP),

przeprowadzenie badań zanieczyszczeń gruntu i wód na terenach przemysłowych stwarzających największe zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi.

Starosta Wodzisławski w latach 2023 - 2024 zatwierdził termin, kierunek oraz osobę odpowiedzialną za przeprowadzenie rekultywacji, zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych, dla Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. KWK „Borynia-Zofiówka-Bzie” Ruch „Zofiówka”.

Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. KWK „Borynia - Zofiówka - Bzie” Ruch „Zofiówka”, w dalszym ciągu prowadzi działania związane z „Rekultywacją terenu zalewiska położonego pomiędzy ul. Moszczeńską i ul. Wodzisławską a rzeką Szotkówką w Mszanie” o powierzchni: 6 ha oraz „Rekultywacją terenu na działkach położonych pomiędzy zwałowiskiem Pochwacie, a rzeką Szotkówką w gminie Mszana, o powierzchni: 9,92 ha w obrębie ewidencyjnym Połomia - Etap II”.

W latach 2023-2024 Polska Grupa Górnicza Oddział KWK ROW Jankowice, przeprowadziła w gminie Markłowice likwidację zalewiska Z-10 w rejonie ul. Jankowickiej w Markłowicach oraz zalewiska Z-1 w rejonie ul. Świerkowej w Markłowicach.

Na koniec roku 2024 według danych podanych do sprawozdania RRW- 11 gruntów przeznaczonych do rekultywacji zdewastowanych było łącznie 101,08 ha, z tego tereny górnictwa i wydobywania w tym wydobywania węgla kamiennego i węgla brunatnego, górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego – 74,32 ha, tereny górnictwa rud metali oraz pozostałe górnictwo i wydobywanie – 25,26 ha, w zakresie innej działalności – 1,50 ha.

Powierzchnia wyłączeń z produkcji rolniczej podana do sprawozdania RRW-11 w latach 2023-2024 wynosiła 13,11 ha (w latach 2021-2022 34,17 ha).

W zakresie ochrony gleb działania na terenie powiatu prowadzi: Śląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Częstochowie oraz Śląski Oddział Regionalny Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Częstochowie. Organizują szkolenia, spotkania informacyjne czy punkty konsultacyjne dla chętnych i zainteresowanych rolników.

Według informacji Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Śląskiego Oddziału Regionalnego w Częstochowie w ramach naborów prowadzonych przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Częstochowie, latach 2023-2024 płatnościami rolno – środowiskowo – klimatycznymi (WPR 2023-2027), objęte było 82,09 ha gruntów rolnych na terenie powiatu wodzisławskiego.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Katowicach, prowadził kontrole gospodarstw rolnych pod kątem materiału siewnego, szkółkarskiego oraz szkodników, patogenów i organizmów niekwarantannowych i kwarantannowych. W latach 2023–2024 przeprowadzono kontrole: stosowania materiału siewnego, występowania organizmów kwarantannowych, obserwacji fitosanitarnych pod kątem występowania agrofagów innych niż kwarantannowe – w tym zakresie nie wykryto nieprawidłowości W 2024 roku wykryto *Pestalotiopsis funerea* w próbie z roślin rodzaju *Thuja* oraz *Phomopsis* w próbie z roślin rodzaju *Taxus*. Nieprawidłowości stwierdzono w 2024 roku podczas kontroli pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych – w tym zakresie wystawiono 13 mandatów.

W latach 2023-2024 OSChr przeprowadziła badania użytków rolnych na powierzchni 1179,83 ha należących do 79 gospodarstw rolnych.

Gospodarka odpadami na terenie gmin należących do powiatu wodzisławskiego oparta jest na zasadach „Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2023-2028” (uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego Nr VII/6/8/2024 z dnia 21 października 2024 roku). W zakresie gospodarki odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021 - 2024 z perspektywą do roku 2030” założono realizację 8 zadań.

Największy wpływ na ilość i skład morfologiczny powstających odpadów komunalnych w danej społeczności mają pojedyncze decyzje zapadające w trakcie zakupów poszczególnych towarów i wyboru rodzaju opakowania. Łącznie z terenu powiatu wodzisławskiego odebrano 64 480 Mg w 2024 r. odpadów komunalnych (66 359 Mg w 2022 r., 66 910 Mg w 2021 r. *(lata 2021-2022 były okresem Covid gdzie ilości zebranych odpadów były większe niż w poprzednich i następnych latach)*). W odpadach odebranych z nieruchomości 3 721 Mg stanowiły odpady z działalności gospodarczej, a 60 759 Mg z gospodarstw domowych. Średnia ilość odpadów na mieszkańca, odebranych z terenu gmin należących do powiatu wodzisławskiego wyniosła w 2024 r. 430 kg na osobę. W stosunku do danych dla województwa śląskiego (401 kg wytworzonych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca w 2024 roku) wskazuje, że dane te są nieznacznie powyżej średniej.

W 2024 roku na terenie powiatu wodzisławskiego zebrano selektywnie 34 235 Mg odpadów m.in.: papier i tektura, szkło, tworzywa sztuczne, metale, tekstylia, niebezpieczne, w tym 33 172 Mg z gospodarstw domowych, 1 063 Mg z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji).

Gminy na terenie powiatu corocznie przeprowadzają kontrole mieszkańców mające na celu uszczelnienie systemu gospodarki odpadami, a także zwiększenie skuteczności selektywnych zbiórek odpadów. Kontrole dotyczą składania deklaracji śmieciowych, zawierania umów na wywóz nieczystości ciekłych, spalania odpadów w kotłowniach domowych, a także składowania odpadów na posesjach.

W powiecie wodzisławskim samorządy gminne prowadzą gospodarkę odpadami zgodnie z Planem gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2023-2028, założeniami nowelizacji ustawy o odpadach, posiada regulamin utrzymania czystości i porządku oraz prowadzą coroczną sprawozdawczość.

W roku 2023 wymagany poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych wynosił 35%. Osiągnięte poziomy w poszczególnych gminach powiatu wodzisławskiego: Godów – 49,9%, Gorzyce – 32,33%, Lubomia – 35%, Marklowice – 47,52%, Mszana – 46,20%, Pszów – 36,6%, Radlin – 35,73%, Rydułtowy – 25,92%, Wodzisław Śląski – 40,12%.

Przedsiębiorcy zajmujący się gospodarowaniem odpadami działają na terenie powiatu wodzisławskiego w oparciu między innymi o decyzje wydane przez Starostę. W latach 2022-2024 Starosta Wodzisławski wydał 23 decyzje dotyczące gospodarowania odpadami na terenie powiatu (w latach 2021-2022 19).

Zgodnie z danymi Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach w latach 2023-2024 przeprowadzono łącznie 26 kontroli przedsiębiorców, w tym w zakresie przestrzegania przepisów ochrony środowiska w gospodarce odpadami na terenie powiatu 19 przedsiębiorców. W przypadku 5 kontroli stwierdzono naruszenia, a w efekcie 5 z tych kontroli nałożono na przedsiębiorców kary finansowe.

Gminy z terenu powiatu wodzisławskiego realizowały zadania związane z demontażem, transportem i utylizacją wyrobów zawierających azbest pochodzących od mieszkańców /przedsiębiorców z terenu danej gminy. W latach 2023-2024 unieszkodliwiono 186,804 Mg wyrobów zawierających azbest. Na podstawie danych umieszczonych na stronie internetowej Ministerstwa Rozwoju i Technologii – Baza Azbestowa (stan na 22.03.2025 r.) można stwierdzić, że na terenie powiatu wodzisławskiego zlokalizowanych było 6190 Mg zinwentaryzowanych odpadów zawierających azbest, 2749 Mg unieszkodliwiono oraz 3442 Mg pozostało do unieszkodliwienia.

W zakresie zarządzenia zasobami dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, w tym ochrony i poprawy stanu różnorodności biologicznej i krajobrazu w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021 - 2024 z perspektywą do roku 2030” założono realizację 15 zadań.

Do zadań realizowanych przez Powiat, należy zaliczyć nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa, który został powierzony Nadleśniczemu Lasów Państwowych Nadleśnictwa Rybnik w drodze porozumienia z dnia 18 czerwca 2019 r. W ramach ww. porozumienia z Nadleśniczym Lasów Państwowych Nadleśnictwa Rybnik: pozyskano drewno, wydano świadectwa pozyskania drewna, przeprowadzono interwencje, przeprowadzono wizje terenowe.

W roku 2023 Starosta Wodzisławski wydał 151 decyzji zezwalających na wycinkę drzew i krzewów rosnących na terenach stanowiących własność gminy, w 2024 roku wydano 174 decyzje. W 2023 roku przeprowadzono 70 kontroli wywiązywania się z obowiązku nasadzeń zastępczych na etapie upływu terminu dokonania nasadzeń, natomiast w 2024 roku przeprowadzono analogicznych kontroli 56.

Na realizację zadań ujętych w Programie Powiat Wodzisławski przeznaczał środki finansowe, jednocześnie część poniesionych nakładów była współfinansowana ze środków pochodzących z Gmin i Miast wchodzących w skład powiatu, budżetu Państwa, środków pozyskanych z Unii Europejskiej oraz środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

Na podstawie prezentowanych danych (koszty, dane techniczne inwestycji, efekty ekologiczne) można stwierdzić, że osiągnięto efekty założone w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Wodzisławskiego na lata 2021 – 2024 z perspektywą do roku 2030. Większość zadań została zrealizowana albo w pierwszym okresie raportowania tj. w latach 2021-2022 lub w drugim za lata 2023-2024 obecnie prezentowanym. Kolejnym etapem jest opracowanie nowego Programu ochrony środowiska i nowych założeń, biorąc pod uwagę zrównoważony rozwój, możliwości finansowe podmiotów realizujących zadania oraz wpływ przedsięwzięć na poprawę środowiska.